SANDARA
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS
PRENUMERATA METAMS:
Amerikoje $2.50
Kanadoj ir Lietuvoj $3.00
Pusei metų:
Amerikoje $1.25
Kanadoj ir Lietuvoj $1.50
Skelbimų kainas klauskite laiške.
"SANDARA"
327 E St., So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 2408.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY
Published by Lithuanian National League of America.
Consisting of 83 Branches, Located in all largest cities of the U. S. A.
Represents over 10,000 Lithuanians in the City of Boston and about 700,000 in the United States.
"SANDARA"
327 E St., So. Boston, Mass.
KAINA 5 CENTAI.

No. 2 So. Boston, Mass., Sausio (January) 8 d., 1925 m. Metai XII

Didelė Nelaimė

40 Sužeisti Gatvekariui Užsidegus.

BOSTON, Mass. Praeitą subatą, per pietus, užsidegė Bostone požeminis tramvajus, kuriame radosi 60 keleivių. Pasekmėje 40 žmonių liko sužeista, kai kurie jų ir sunkiai sužeisti. Gerai, kad karui pasitaikė užsidegti prie Park st., kur daugelis turėjo išlipti ir jau buvo sustoję prie durų. Jei tas butų atsitikę kur toliau, siauram urve, tai daugelis gal butų turėję ir žuti.

Ugnis prasidėjo nuo užsidegimo filmų. Esą tulas Phanes Shirley, 70 metų senis, vežęs krapšį filmų, tų kurios naudojamos krutamiems paveikslams rodyti. Krapšį su filmomis jisai padėjęs prie tramvajaus sienos, kur eina šiluma. Filmos įkaito ir užsidegė. Iš jų paleistas gazas pripildė visą tramvajų ir todėl liepsna staigu pasipilo po visą karą, apdegindama kare buvusiems veidus, rankas ir tt. Kai-kurioms moterims nudegino plaukus.

Prie Park gatvės pasidarė panika. Daugelis žmonių ten laukė tramvajų važiuoti. Pamatę degantį tramvajų ir iš jo bėgančius žmones, jie pradėjo bėgti į viršų, iš urvo. Tačiau ugnis nepaspėjo išsiplėsti urve.

Kunigas Pasmerktas Kalėjiman.

MT. VERNON, Ill., sausio 3d. Kun. Lawrence M. Hight nuteistas kalėjiman iki gyvos galvos už žmogžudystę. O Mrs. Elsie Sweetin, kuri, esą prikalbėta šio pastoriaus, nunuodino savo vyrą, pasmerkta 35 metams kalėjiman. Šie du žmogžudžiai buvo susitarę, kad prašalint sau iš kelio viena savo vyrą, o kitas savo pačią ir paskui apsivesti. Bet jų blogi darbai išėjo aikštėn ir jų planai neišsipildė.

Cenzura Ant Biblijos.

BUDAPEST, sausio 5 d. Ungarų kino (krutamųjų paveikslų) cenzura rado reikalo tarti savo žodį ir dėl Egipto pasakų, arba biblijos. Šiomis dienomis ten tapo padaryta nauji krutamieji paveikslai iš Sir Rider Haggardo novelės "Vergų Karalienė," ir užvardinti "Izraelio Mėnulis." Paveikslai perstato žydų vergavimą Egipte ir pasiliuosavimą iš vergijos. Bet Budapesto cenzura pasipriešino tai veikalo daliai, kur žydai, Možės vedami iš vergijos, sausomis kojomis perėjo skersai Raudonųjų Marių, kuomet egiptėnai, kurie žydus vijosi, visi prigėrė. Budapesto cenzura pareiškė, kad tokia kvaila pasaka galėjo buti priimta už teisybę tik tada, kada žmonės tikėjo į pasakas. Dabar gi kas kita: mokslo gadynėje jau nebegalima leisti platinti tokių negudrių išmislų.

Žinoma, cenzura uždraudė tą dalį kino rodyti motivuodamasi tuo, kad tai esanti gryna propaganda už žydus. Jei ir kituose kraštuose butų pradėta biblija cenzuruoti, tai ji greitai patektų į savo vietą ir netrukus butų žiurima į ją, kaip kad dabar žiurima į Lietuvių pasakas, bei graikų mitus.

Šalina Gedulius.

PARYŽIUS, sausio 5 d. Pas švedus priimta vilkėti juodas gedulių drapanas, jei kas pasimiršta iš jų šeimynos. Tas gi padaro daug nereikalingų išlaidų; ypač dabar, kuomet nudažymas senų švarkų juodai atseina keturis sykius brangiau, negu kad buvo prieš karą. O pirkti naujas vėl be išrokavimo pinigų mėtimas. Todėl dabar bus žiurima, kad tokios išlaidos butų prašalintos Švedijoje.

Mėgsta Kalėjimą.

BROCKTON, Mass., gruodžio 31 d. Bernard Lally buvo priteistas užsimokėti penkis dolerius už pasigėrimą. Tada kaltininkas pareikalavo, kad jam butų paskirta kalėjimo bausmė. Teisėjas pasakė, kad kaltinamasis turės atsėdėti septynias dienas kalėjime, jei nenori užsimokėti penkių dolerių.

Nuteistasis vėl atsiprašė teisėjo, paaiškindamas, kad septynios dienos kalėjimo žmogui, kaip jam, yra permažai. "Ar negalėtum pasodinti mane į kalėjimą visam mėnesiui?" — paklausė ponas Lally rimtai. "Gerai, — tarė teisėjas, — tu ant savęs teisėjas. Galėsi pasėdėti visą mėnesį Plymouth kalėjime."

Sudegė Teatras.

WESTERLY, R. I. Iš subatos į nedėlią naktį čia sudegė nesenai remantuotas teatras, "The Westerly Opera House," kuris radosi ant Main gatvės. Jin galėjo sutilpti 1700 publikos. Nuostolių padaryta apie šimtą penkiasdešimts tukstančių dolerių.

Sukasi iš Kartuvių.

COLUMBUS, S. C., sausio 3 d. Edmund Bingham jau tris sykius buvo nuteistas pakorimui, bet dabar dar kreipiasi prie Aukščiausiojo Teismo, kad išgelbėjus savo gyvastį. Jisai yra kaltinamas už nužudymą penkių asmenų: savo motinos, brolio, sesers ir dviejų vaikų, kurie ten radosi. Jisai neprisipažino prie kaltės. Esą, jo brolis pirma nušovęs kitus, o paskui pats nusišovęs. Jo bylos tardymas tęsias jau per du metus.

ASA S. ALLEN LL. B., LL. M.

Viršuje matote paveikslą pagarsėjusio Bostono advokato, kuris gina "Sandarą" nuo užpuoliko kun. Garmaus. Asa S. Allen baigęs tiesų skyrių Bostono universitete. Jisai duoda trumpas tiesų pamokas Northeastern universitete jau nuo 1913 metų, o Bostono universitete nuo 1919 m. Jo didelis ofisas randasi vidurmiestyje, po numeriu 45 Milk St., kambariai randasi ant devintų lubų, kuriuos užlaiko adv. Allen ir kiti du advokatai. Jie trys turi sudarę taip vadinamą advokatų firmą.

Sudegė du Vaikai.

BANGOR, Me., sausio 3 d. Čia sudegė Leo Rosebaush du vaikai. Vienas dvejų metų, kitas —keturių. Motina sunkiai apdegė, norėdama juos išgelbėti. Vaikai buvo palikti namuose, kuomet motina buvo išėjus pas draugę su kokiais ten reikalais. Tuom laiku kilo gaisras ir kada motina parbėga namo, rado gryčią sivą apsuptą liepsnos.

Riestai Kunigams Anglijoj

FOLKESTONE, sausio 3 d. Anglijos gyventojai jau ant tiek susiprato, kad dykunų penėti nebelabai nori. Nes čia vienas kunigas, W. H. Elliott, pareiškė, kad paskutiniais keliolika metų kunigai turi labai skursti Anglijoj. Esą, kaip kuriems jų buvo taip prasti laikai, kad laike dvidešimts metų negalėję nusipirkti naujų drapanų. Be to esą, randasi tokių kunigų, kurie neturi iš ko nusipirkti sviesto, pieno bei cukraus.

Gręsia Gatvekarių Streikas

PROVIDENCE, R. I. Vietos gatvekarių darbininkai, 1995 prieš 48, nubalsavo šaukti streiką. Streiko tikslas bus pareikalauti didesnių algų; o jei kompanija ištikrųjų negali daugiau darbininkams mokėti, tai bus reikalaujama iš jos tai įrodyti. Balsavimo pasekmės pasiųstą unijos viršininkams. Kaip tik bus gautas nuo viršininkų žodis, tuojau bus sušauktas lokalis unijos mitingas ir streikas formaliai bus paskelbtas, jeigu kompanija nepasiskubins patenkinti savo darbininkų reikalavimus.

Ateivis Mokslininkų Galva.

WASHINGTON, sausio 2 d. Didžiausia ir daugiausia atstovaujanti naturalio mokslo asosiacija Jung. Valstijose išsirinko savo prezidentu ateivį, Prof. Michael I. Pupin. Penkiasdešimts metų atgal jisai atvyko į Ameriką iš Ungarijos. Columbijos universitete baigė mokslą ir paskui tam pašiam universitete ilgai mokytojavo. Paskutiniais keliolika metų jisai pagarsėjo po visą pasaulį kaipo didelis išradėjas bei atidengėjas naujų tiesų mokslo dirvoje.

Vrangelio Laivus Negražins Rusijai.

PARYŽIUS, sausio 3 d. Francuzija nutarė kol kas dar neatiduoti Rusijos valdžiai Wrangelio laivų. Laivai pasilieka Bizerta uoste, po francuzų priežiura, kol bus išrištas finansinis klausimas tarp Francijos ir Rusijos. Laivynas yra kaipo užstatas už didelę paskolą Wrangeliui, kuris keletas metų atgal vedė sukilėlius prie bolševikus.

Buvo manyta, kad Francija, pripažindama Rusiją suteiks jai teisę atsiimti savo laivyną. Bet Francijos valdžioje paaiškėjo, kad Sovietų valdžia gavo leidimą tik atvykti apžiurėti savo laivų, bet išplaukinti juos į savo uostus.

Perkrikštyta į Oslo.

OSLO, sausio 2 d. Per Naujus Metus Norvegijos sostapilio vardas "Christiania" dingo, o vardas "Oslo" sugrįžo. Dabar Norvegijos sostapilis vadinsis Oslo, o ne Christiania, kaip kad ligšiol vadinosi.

Nuo 1047 m. iki 1624 m. kalbamas miestas vadinosi "Oslo." Paskui jam duota "krikščioniškas" vardas, kuris pasilaikė net tris šimtus metų. Dabar gi, kada Norvegija daugiau apsišvietė, vėl sugrąžino savo sostapiliui "pagonišką" vardą.

Miesto perkrikštijimas buvo paskelbtas smarkiais kanuolių šuviais ir dideliu Norvegijos gyventojų triukšmu.

Fašistų Laikraštininų Suvažiavimas.

Italijoje fašistai laikraštininkai šiomis dienomis laikė pirmą savo suvažiavimą. Suvažiavime dalyvavo apie šimtas redaktorių ir premjeras Mussolini. Laikraštininkams premjeras pareiškė, kad jisai paskelbęs naujus valdžios rinkimus dėlto, kad parodžius dar daugiau fašizmo galę ir labiau sustiprinus fašizmą.

Lygos Komitetas Išvyko

Tautų Lygos paskirtas komitetas ištirti ginčą tarp Anglijos ir Turkijos dėl Irako sienos nustatymo jau išvyko į Egiptą. Šis komitetas yra nuskirtas jau kokie trys mėnesiai atgal. Jisai praleido keletą savaičių tyrinėdamas tą klausimą Genevoje, paskui buvo nuvykęs į Angliją išgirsti, ką ji turi pasakyti dėl kilusio ginčo. Dabar gi mano praleisti keletą mėnesių Egipte tuo pačiu reikaiu.

Unijos Atmetė Bolševikų Planus.

Anglijos amato unijos atmetė bolševikų patiektus planus. Bolševikai kvietė Anglijos amato unijas susivažiavimą laikyti kartu su jais. Bet unijos atmetė jų pakvietimą. Tas parodo, kad Anglijos darbininkai visiškai nesiskaito su bolševikais.

Auka Muzėjui.

Rockefeller Jr. paaukojo New Yorko Metropolitan Museum of Art 1,008,000 dolerių. Tas žmogus yra ir pirmiau aukavęs dailos bei apšvietos tikslams dideles sumas pinigų. Tarp daugelio mažesnių aukų jisai paaukojo tris milionus dolerių New Yorko Viešajam Knygynui.

10,000,000 Metų Atgal

WASHINGTON, sausio 3 d. Rocky kalnuose atrasta dinosarų pėdos, kurios turėjo buti išmintos dešimt milionų metų atgal, tai taip vadinamam Triasiko laikotarpyje. Pėdos yra 16 colių ilgio ir 13 colių pločio.

Prieš Niedros Paleidimą.

RYGA. Niedros paleidimas iš kalėjimo kairiuose sluogsniuose yra sukėlęs visą audrą. Socialdemokratai paskutiniame seimo posėdyje įnešė pasiulymą įvesti Latvijoj prisiekusiųjų teismą. Motyvuodami savo pasiulymą, socialdemokratai pareiškė, kad teismo nutarimas Niedros byloj duodąs jiems pagrindo teismą įtarti šališkumu. Taip pat likusios partijos pareiškė prisidedančios prie to pasiulymo, nors jau ir dėl kitų priežasčių. Pasiulymas vienbalsiai, 8 susilaikius, priimtas. Taip pat priimtas pasiulymo skubotumas. Atatinkamas projektas turi buti išdirbtas iki sausio 20 d.

Pranešama, kad kairieji socialdemokratai sumanę pakelti klausimą ištremti Niedrą iš Latvijos teritorijos. Niedra šiuo tarpu nėra Latvijos pilietis.

Mariampolės Gimnazija Šelpia.

Realei Mariampolės gimnazijai remti Draugijon aukos plaukia gana pasekmingai.

Įdomu, kad noriai aukoja ne tik pažangioji inteligentija, kuriai aiškus klerikalų siekiai atimant Realei gimnazijai valstybinę pašalpą, bet ir platieji darbininkų bei valstiečių sluogsniai dideliu noru skiria dalį savo mažučių pajamų.

Laike praėjusių dviejų mėnesių R. M. g. remti Dr-jos Valdyba spėjo suorganizuoti aukų rinkimą visoje Lietuvoje.

K. Norkus ir Dr. Vinikas Atvažiuoja.

K. Norkus kabeliu pranešė, jog Dr. Vinikas ir jisai atvažiuoja į Ameriką laivu "Republica." Išvažiuoja šio mėnesio 18 d. New Yorke bus sausio 25 d. Laukiame malonių svečių.

Kaizeris su Svetimom Gylėm.

LONDON, sausio 3 d. Pagaliau Kaizeris įsidėjo beždžionės gyles. Tas jam daug pagelbėjo, nes dabar jisai išrodąs gana jaunas, daug jaunesnis už savo sunų.

Skaitykite.

Pradedam talpinti gražią apysaką "Didysis Vadas." Sekite jį. Šiai pasibaigus pradėsime spausdinti kitą gražų vertimą "Ant Neapgyventos Salos," kurį mums parupino Liekno Murgas.

A.L.T.S. REIKALAI

NAUJI NARIAI PRISIRAŠĖ PRIE ALTS.

Chicago, Ill., 75 kp.:
Agota Astrauskienė,
Petras Mockus,
Izidorius Vedeckis,
Liudvikas Banis,
Aleksandra Brožas,
Adolfas Butkus,
So. Boston, Mass. 7 kp.:
Juozas Mikėnas.

KUOPŲ VIRŠAIČIŲ ATYDAI.

Dar kartą prašau kuopų viršaičius prisiųsti Centro Raštinėn vardus ir antrašus kuopos Pirm. ir Raštininko. Yra butinas reikalas turėti kuopų viršininkų antrašai Centro Raštinėj, todėl, gerb. draugai, prašau paskubėti prisiųsti minėtų viršaičių antrašus ir vardus.

ALTS. C. Sekret.
V. M. Čekanauskas.

MUSŲ REIKALAI.

Sandariečiai pereitą metą nemažai veikėme, daug pasidarbavome dėl įvairių lietuvių reikalų, daugiausia mes veikėme dėl Lietuvoj esančių kulturos ir šelpimo įstaigų, parėmėme Vilniaus lietuvius materialiai, rėmėme ir lietuvių Mariampolės Realę Gimnaziją etc. Tačiau pastaroji gal but yra mažiausia paremta palyginus su kitoms įstaigoms, vienok ši įstaiga privalo buti remiama kodaugiausia, nes jinai tik iš aukų pasilaiko ir tik vienatinė įstaiga — mokykla yra Lietuvoje, kurioje laisvas visas svietinis mokslas išguldomas. Tai yra mokykla, kurią Lietuvos kunigų švietimo ministerija atsisakė remti kaipo mokyklą, Lietuvos kunigai politikieriai yra nusistatę prieš ją, kad joje neauklėjama jezuitiškų agentų. Todėl kunigai, kurie yra dabar Lietuvos ministeriais apšvietos ministerijoj, atsisakė duoti stipendijas šiai mokyklai.

Amerikos lietuviai, mylinti tikrą pažangą ir velijanti savo tautiečiams Lietuvoje pažangumo, privalėtų remti šią mokslo įstaigą, Mariampolės Realę Gimnaziją. Todėl, Sandariečiai ir visi kiti Amerikos lietuviai, paimkime sau už pareigą remti tą mokslo-kulturos įstaigą. Rinkime aukas ir siųskime jas per Lietuvių Politinį Iždą, kuris jau nuo senai veikia ir yra pasitikimas lietuvių visuomenėj.

Sandariečiai, tverkime ir palaikykime skyrius Lietuvių Politinio Iždo, kur tik galima ir per šiuos skyrius rinkime aukas Lietuvoj esantiems reikalams, kaip politiniams taip kulturiniams, nes jei mes šiuom reikalu nesirupinsime, tai Lietuvoj kunigija išdildys progresą. Mes matome kaip jie (kunigai) stengiasi smaugti lietuvių pažangią spaudą Lietuvoj ir jau ant galo bando čia Amerikoj. Bet ar mes galime toleruoti tokius jų žygius? Ne, mes turime visi kaip vienas susispiesti prie Lietuvių Politinio Iždo ir per jį veikti, kaip politiniai taip ir švietimo reikalai lygiai turi buti tesama per šį Iždą. Todėlei kviečių visus Sandariečius kreipti domės į šį labai svarbų reikalą ir savo kuopų susirinkimuose privalote pasitarę pradėti veikti.

A. L. T. S. Sekret.
V. M. Čekanauskas.

MUSŲ VEIKĖJŲ OPINIJA.

Tuli musų veikėjai Organizatoriai dalyvaujanti musų Auksinio Kontesto vajuj, tankiai parašo įdomių dalykėlių iš savo veikimo ir kas svarbiausia, tai, kad musų draugai Sandariečiai iki šiolei patys netikėjo, kad tiek daug žmonių yra pritariančių Sandarai ir Sandariečių idėjoms bei politiniui veikimui. Bet tą lietuvių pritarimą patvirtina musų veikėjai, kurie veikia Organizatyviame darbe Auksinio Kontesto vajuj.

Gerb. G. Levišauskas iš Hartfordo rašo sekančiai: "Aš labai apgailiu, kad musų draugai Sandariečiai mažai kreipia domės į musų organizatyvį veikimą, žinau kodėl tokia opinija ir apsileidimas pas musų draugus yra, Sandariečiai matomai yra nepersitikrinę, kad Amerikos lietuviai yra musų pritarėjais didžiumoje ir todėl kolionijose Sandariečiai nedaro pastangų pavadinti musų viengenčius prie vieno bendro darbo, kurį A. L. T. Sandara atlieka dėl musų tautos ir tėvynės gerovės." Toliau pil. Levišauskas, sako: "Jei Sandariečiai kiekvienas padarytume pastangų nors tiek, kad pakviestume po vieną savo pažįstamą ar draugą prigulėti prie Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros, aš neabejoju, kad musų draugai kas mėnesy per visas kuopas padidintų skaičių musų organizacijos narių keletą šimtų, kas per metą laiko narių skaičius padidėtų mažiausia keliais tukstančiais."

Mes pilnai sutinkame su pil. Levišausko opinija ir esame tikri, kad jeigu pil. Levišauskas ir kiti mus draugai kas savaitė prikalbina po desėtką naujų draugų-skaitytojų Sandarai, tad galimas daiktas, kad mes kiekvienas galime po vieną naują narį ar skaitytoją prikalbinti. Kodėl mus lietuvius reikia raginti buti organizuotais, kalbinti juos prigulėti prie organizacijos? Todėl, kad pas musų tautiečius nėra priaugimo, to supratimo, kad jiems reikia buti organizuotais. Lietuvių gyvenime nebutų nei vienos organizacijos jeigu niekas iš lietuvių nebutų pradėję tą agitaciją, neturėtum lietuvių laikraščių, jei nebutų kam mus paraginti juos skaityti, tai yra labai paprastas apsireiškimas lietuvių gyvenime. Bet kiekvienas lietuvis ir lietuvaitė skaitytų laikraščius ir butų organizuoti jei butų juos kam prie to paraginti. Todėlei Sandariečiai, musų yra pareiga tai daryti ir dalis musų draugų veikia šiame labai svarbiame darbe ir geros pasekmės yra iš jų veikimo, tad kviečiu visus Sandariečius buti organizatoriais ištisai per šį metą.

ALTS. C. Sekret.
V. M. Čekanauskas.

VALIO WATERBURIEČIAI.

Šiomis dienomis gavome malonių žinių per du musų korespondentus iš Waterburio Sandariečių pasijudinimo veikiman. Abudu korespondentai sako, kad Waterburys atgija ir vėl tautinis darbas bus smarkiai varomas, kaip keli metai tam atgal. Šių dviejų korespondentų žiniomis pasitikime. Taipgi musų didelis darbuotojas G. Levišauskas, Hartfordietis taipgi praneša, kad buk Waterburiečiai jau paleido skardų trimito balsą per savo kolionijas gerus lietuvius ir šaukia juos darban, tautos darban prie A. L. T. Sandaros 11 kuopos veikėjų.

Mes sveikiname Waterburiečius labai karštai, nes esame gerai susipažinę su Waterburiečių veikimu seniau ir todėl pasitikime, kad Waterburiečiai nemyli pasigyrimų, kada pasako, kad veiksime, tai ir veikia. Taigi mes, suprasdami savo vienminčius Waterburiečius, sveikiname jumis draugai ir linkime tamistoms darbuotis kosekmingiausia.

A. L. T. Sandaros C. Sekr.,
V. M. Čekanauskas.

Kontesto Eiga

AUKSINIO KONTESTO REZULTATAI.	Skaičius Laipsnių (Points)
G. LEVIŠAUSKAS, Hartford, Conn.	1492½
S. JAKUBAUSKAS, South Boston, Mass.	1081½
ONA PALUBECKIENĖ, So. Boston, Mass.	676
J. LEKYS, Dorchester, Mass.	630
A. BUINICKIS, New Britain, Conn.	483
PETRYLA A., Amsterdam, N. Y.	420
B. KONTRIM, So. Boston, Mass.	395
J. VIRBICKAS, Pittsburgh, Pa.	380
S. KONTAUTAS, So. Boston, Mass.	272½
J. RAGELIS, New Britain, Conn.	270
ANDRIULIENĖ JULĖ, Chicacago, Ill.	240
M. L. MASIONIS, Detroit, Mich.	235
ONA PAREDNINKIENĖ, Los Angeles, Cal.	210
S. K. GRIŠIUS, Chicago, Ill.	210
A. J. KARSOKAS, Cliffside, N. J.	210
S. TATARUNAS, Hudson, Mass.	190
M. KVARATIEJUS, New Haven, Conn.	172½
J. TRIBULIAUSKAS, South Boston, Mass.	170
J. NAUBURIS, South Boston, Mass.	135
P-lė V. SAČIKAUSKAITĖ, Pittsburgh, Pa.	120
MIKAS BUDAS, Chicago, Ill.	105
A. KRIAUČIALIS, Worcester, Mass.	85
P. REMEIKA, Bridgeport, Conn.	62½
A. GUMAUSKAS, Providence, R. I.	55
R. PAPLAUSKAS, Pittsburgh, Pa.	30
MOCKEVIČIUS A., Rochester, N. Y.	30
K. KEIDOŠIUS, Baltimore, Md.	30
GRUBINSKAS A., Boston, Mass.	25

1-mo APSKRIČIO KUOPOMS.

Pradedant Naujus Metus, Apskričio Valdyba yra pasirengus kiek galima daugiausia pasidarbuoti kaip apskričio, taip ir jam priklausančių visų kuopų labui. Kad visas veikimas butų našus ir sekmingas, Apskričio Valdyba pageidauja, kad turėti su kuopų viršininkais kotankiausį susirašinėjimą ir iš kuopų kiek galima daugiausiai informacijų. Kad tą viską sekmingai atlikti, apskričio Valdyba prašo nuo kuopų sekančių dalykų:

1) Kiekviena Apskrityje priklausanti kuopa tuoj po kuopos susirinkimo, pasistengkite padaryti savo susirinkimo bei tarimų t. y. Protokolo nuorašą ir prisiųskite Apskričio Sekretoriui. Iš Protokolo, Apskričio Valdyba matys, ką kuopa veikia, kas yra pageidaujama veikti ir kad tas butų įvykdinta, kokią paramą Apskritys privalo kuopoms teikti.

2) Jau berods buvo prašyta, kad kuopos įgaliotumėte po vieną savo valdybos narį, kuris susirašinėtų su Apskričio Valdyba. Tada Apskritys žinos, kad tai ypatai pasiuntęs laišką yra pasiuntęs kuopai ir kad ta ypata kaip gali greitai praneš kitiems kuopos valdybos nariams ir darbas nevilkinant bus varomas pirmyn.

Visos kuopos butinai malonėkite tai padaryt ir tada musų veikimas bus sekmingas ir našus. Visais reikalais kreipkitės į Apskričio Sekretorių šiuo antrašu:

K. J. Paulauskas.
327 E St., So. Boston, Mass.

BROOKLYN, N. Y.

Gruodžio 26, "Vienybės" name įvyko vietos Sandarierių konferencija. Konferencijoj dalyvavo gražus burelis Sandariečių. Svarbiausiu dienotvarkės punktu buvo apkalbėjimas keikuno Garmaus bylos prieš buvusį "Sandaros" redaktorių Šliakį. Visi dalyviai rimtai ir nuoširdžiai pasižadėjo teikti moralės ir materialės paramos apsigynimui nuo užpuoliko keikuno Garmaus ir jo glamonėtojų klerikalų. Suprasta, jogei Garmaus byla prieš "Sandarą" nėra asmeninis jojo dalykas, bet tai yra bendras visų klerikalų darbas, su pasiryžimu pulti visą pažangiąją lietuvių tautinę spaudą. Aišku, jogei toks klerikalų darbas yra destruktyvio pobudžio ir dėl to yra nutarta vienbalsiai stoti pagelbon apsigynimo nuo juodųjų sielose užpuolikų ir pasižadėta rimtai kovoti su jais už tiesą ir kiltuosius pažangiųjų lietuvių idealus.

Tam tikslui išrinktas komitetas rinkimui aukų, pas žymesnius vietos lietuvius, apsigynimui nuo užpuolikų klerikalų.

Rengiama masinis susirinkimas su prakalbomis ir kitais pamarginimais, sausio 15 d., 1925 m., Labor Lyceum svetainėje, kambarys N. 9. Prakalbose dalyvaus ir "Sandaros" redaktorius A. A. Tulys, iš So. Boston, Mass. Apart jo kalbos dar "Tėvynės" redaktorius p. St. Vitaitis, "Vienybės" redaktorius J. O. Širvydas ir A. L. T. Sandaros Centro Pirmininkas p. J. W. Liutas.

Šiose prakalbose bus plačiai išdėstyta eiga bylos ir kam ir dėlei ko klerikalai yra nusistatę neigti tautinius pažangius laikraščius ir slopinti lietuvybės dvasią,

Girdėjau taipgi, kad tuom pat tikslu rengiamos prakalbos ir Newark, N. J. sausio 16 d. Čia taipgi žada kalbėti ir "Sandaros" redaktorius A. A. Tulys.

Vietinis.

CAMBRIDGE, MASS.

A. L. T. Sandaros 9-tos kuopos metinis susirinkimas įvyks nedėlioje, sausio 11 d. 1:30 val. po pietų, po num. 875 Cambridge St., Cambridge, Mass. Visi narės ir nariai privalote butinai atvykti, nes bus renkama naują valdyba. Be to yra daug svarbių reikalų aptarti. Nepamirškite naujų narių atsivesti.

Fin. Rašt. **V. A. Visminas.**

CLIFFSIDE, N. J.

Gruodžio 21 d. vietinė ALTS. 45 kp. laikė savo susirinkimą, kuriame tapo išrinkta nauja valdyba 1925 metams. Valdyba išrinkta sekančiai: Pirm. J. A. Karsokas, fin. ir prot. rašt. J. Grabauskas, iždi. L. Pocius, maršalka K. Galauskas. Turiu pastebėti, kad valdyba susideda iš gabių vyrų. Tat tikimasi, kad veikimas pas Sandariečius padidės.

Vietos lietuviai pradėjo susiprasti, nes daug jų pradeda rašytis prie A. L. T. Sandaros. Ligšiol čia lietuviai buvo labai skaudžiai suklaidinti tų musų darbininkų "užtarėjų" — komunistų.

Nutarta trumpoj ateityje surengti prakalbas, o kiek vėliau balių. Į darbą, Cliffsidiečiai!

Kuopos susirinkimai nutarta laikyti 15 dieną kiekvieno mėnesio, M. Mažeikos svetainėje, 185 Jersey Ave., Cliffside.

J. A. Karsokas.

HUDSON MASS. VEIKĖJAI.

Sėdinti iš kairės į dešinę: 1) S. Tatarunas, A. L. T. S. 81 kp. Prot. Rašt. ir Kontesto darbuoto jas; 2) S. Trakimas, Pirm. 81 kp.; 3) V. Šumskis, veikėjas.

Stovinti: A. Janiušis ir A. Ražanauskas, darbuotojai. Hudsono darbuotojai labai pavizding ai veikia dėl savo mylimos organizacijos, jie žada buti visi orga nizatoriais. Valio Hudsoniečiai! Mes pilnai tikime, kad tamistos rupinsitės lietuvių tautiniais reikalais.

SILVESTRAS ŠATAS.

A. L. T. S. 81 kp. Fin. Rašt. ir žymus veikėjas organizatorius. pil. Šatas šiomis dienomis stojo Sandaros Auksinin Kontestan ir žada nepasiduoti draugui Tataronui, kuris smarkiai veikia Kontesto lenktynėse.

Gerb. Šatas darbuojasi Sandarai jau keli metai kaipo bendradarbis korespondentas.

UNION CITY, CONN.

ALTS. 57 kp. Nariams.

Brangus Sandariečiai, mes kiekvienas privalome rupintis musų garbinga organizacija ir lankyti jos susirinkimus. Paskutiniu laiku mes pradedame pamiršti savo kuopos susirinkimus, nes mažai musų atsilankoma į juos. Reikia mums visiems ateiti į kuopos susirinkimus ir duoti gerus sumanymus. Patys galite suprasti, kad skaitlingam susirinkime gali daug daugiau ir geriau svarstyti organizacijos reikalus. Kiekvieno ALTS. 57 kp. nario priedermė yra lankyti savo susirinkimus.

Dabar eina Sandaros auksinis kontestas. Kodėl mes nedalyvaujame jame ir nesistengiame laimėti dovanų? Dar turime laiko ją laimėti, tik reikia tuojau pradėti dirbti. Todėl visi nariai atsilankykite į ateinantį kuopos susirinkimą, kad galėtumėm gerai aptarti, kaip sekmingiau dalyvauti šiame Sandaros konkurse. Žiurėkime, kad pralenkti Waterbury šiame darbe.

A. L. T. S. 57 kp. susirinkimas įvyks sausio 11 d., kaip 3 val. po pietų, Linden parko svetainėje. Butinai visi nariai atsilankykite į šį susirinkimą, nes yra daug svarbių dalykų apkalbėti. Nepamirškite atsivesti ir naujų narių prirašyti prie kuopos.

Raštininkas.

JUOKAI.

Pati:— Mielasis, aš buvau pas gydytoją.

Pats:— O ką jis sakė?

Pati:— Patarė leistis kelionėn dėl mano sveikatos. Kur tu manai, man reikėtų keliauti?

Pats:— Pas kitą gydytoją.

—Jei Tamstos malonė, — tarė svečias į restauranto patarnautoją, — gal uždarysi šitą langą.

—Ar ciongas traukia? — paklausė patarnautojas.

—Ne taip ciongas... Bet mano mėsą vėjas nuputė nuo lėkštės jau ketvirtą kartą.

Jinai:— Kada aš numirsiu, aš noriu, kad tu vėl apsivestum.

Jisai:—Kodėl tu to nori?

Jinai:— Kad gailėtumeisi, kad aš numiriau.

Jis:— Ar nieko nepadarysi, kaip aš noriu?

Ji:— Taip. Kada mes ant ko sutinkame, tai gali buti, kaip tu nori. Bet jei pasitaiko dalykų, dėl kurių mes nesusitaikome, tai tada turi buti taip, kaip aš noriu.

Jis:— Kartą aš mylėjau merginą ir jinai padarė kvailį iš manęs.

Jinai:— Kai kurios merginos padaro patvarią impresiją, ar ne?

—Ką tu darytum, jei mergina duotųsi tau užnešti ją į viršų?

—Aš neščiau ją.

Mažoj mokykloj vieną dieną pasitaikė turėti lekciją apie gyvulius. Mokytoja paklausė keliolika klausimų, kurie buvo lengvai atsakyti. Pagaliau ji tarė:

—Dėl ko šuo iškiša liežuvį, kada bėga?

Vaikas, kuris buvo neatsakęs pirmiau, pakėlė ranką.

—Taip, Tomele, dėl ko? — klausė jinai.

—Kad balansuoti uodegą, — buvo atsakymas.

Parupino **Vėjų Sesuo.**

Jaunesnė Sesuo.

A. A. Tulys.

I.

—Jųs sėskitės ten toliau, prie ano stalo, — pastebėjo Florencija seserei.

—Einame ten, — tarė į draugą Edeliną, jaunesnė Florencijos sesuo.

Bendra šypsa pasirodė ant visų keturių veidų.

Abidvi poros užėmė po stalą.

Kavinė buvo pilna sutingusių žmonių. Cigaretai smilko į palubį, džentelmonai kalbėjo su leidėmis veidus sukišę, negrai patarnautojai sukinosi apie stalus. Gale grajino fokstratus juodveidžių orkestras.

Florencija uždegė savo ekskortui cigarą. Jųjų akys susitiko maloniai, šypsodamosi.

—Kaip aš linksma... Turbut pirmą kartą mudu vienu du sėdime prie stalo... — pradėjo ji apie dalyką, kuris senai vargino jos galvą.

—Ar tas tave patenkina? — primerktomis akimis paklausė kavalierius.

—Tu dar niekada rimtai su manimi nekalbėjai.

—Aš vėjavaikis, Florencija. Tu žinai.

Ir jo žvilgsnys pamaži pasikėlė į palubį, kur nyko papirosų ir cigarų dumai ir kartu su jais daugelio išblaškyto kavalierių ir panų gyvenimo svajonės. Florencijos akys pasekė jo ir susiburę su mylimojo vyro ten palubyje, rodos, matė atsakymus į daugeli klausimų. Taip pamaži ir neaiškiai nyko ten dumai, tarytum jos dienos ir draugai.

II.

Kafėja ištuštėjo. Muzikantai išėjo. Gale prie stalo sėdėjo pats vienas apie trisdešimts metų vyras ir todvi poros prie atskirų stalų. Florencija buvo prisikišus arti prie kavalieriaus. Ji vis šypsojosi ir kalbėjo sunkiai.

Tu netiki, kad aš dvidešimts dvejų? Tu manai, aš daugiau?— ji pakartotinai sakė.

Tuom tarpu atsistojo Edelina ir priėjo prie jų.

—Neturite slaptybių? Aš galiu prieiti?

—Prašome, tarė vyras. Bet Florencija kartu nerimtai priminė:— Gali eiti sau, mes neprašome.

—Jau metas namo, sesute, — rusišypsojo Edelina.

Ji buvo gyva, linksma ir pasitenkinus. Florencijai rodės ko truksta.

—Mano sesuo vis nepasiganėdinus, — pradėjo Edelina. —Gal ir man taip bus, kada sulauksiu dvidešimts aštuonių.

—Dvidešimts aštuonių?— akis pakėlęs pakartojo Florencijos draugas. — Tu sakai, Florencija yra dvidešimts aštuonių?

—Je! Taip! Aš dvidešimts šešių. O jinai dviem metais už mane vyresnė...

Florencija pažiurėjo į jį ir pavargusiomis akimis nusišypsojo. Jos veidas išrodė jau nudėvėtas ir pakankamai matęs smarkių valandų.

—Ar tu klausai jos? — lėnai paklausė ji draugo.

—Tas manęs neinteresuoja,— buvo atsakymas.

Bet Florencija vistiek pamatė ant jo veido ką nors tokio nepaprasto, Pasidarė jai nesmagu.

Giminė nevisada pageidaujama, kai kurie sako. Ar tu tam tiki? Tai, ten vyras pats sau vienas sėdi. Rodos ir vakar aš mačiau jį ten vieną sėdint. Bet mes turime jau eiti. Taip vėlai...

Florencija kalbėjo lyg ir susimaišius.

—Mano brangi sesuo! — Edelina apkabino Florencijos kaklą ir ant vienos kojos apsisuko su ja.

—Man taip linksma šią naktį.. Ale jau rytas... Geriau sakyt, šį rytą.

Buvo arti aušros, kada jiedvi pasiekė namus. Kaip tik seserys įėjo vidun, Florencija tuojau pradėjo piktai:

—Kokia aš nelaiminga, kad negaliu nusikratyti nuo tavęs...

—Kas yra, Florencija?

—Tu visada pridarai man nesmagumo.

—Bet... Aš taip papratus... Ką tu paisai... Esi dvidešimts aštuonių, ir tebuna taip. Meluoti aš labai nemėgstu.

—Gerai. Bet aš jį myliu ir aš jam sakiau, kad esu dvidešimts dvejų. Tu visą sugadinai... Ir visiškai be reikalo... Tu ten išsišokai su musų amžiu nevietoj, — tik tarytum man keršydama.

Edelina apkabino sesers kaklą ir tarė:

—Nebijok. Einame miegoti.

Florencija pastumė ją nuo savęs.

Jiedvi tylėjo kurį laiką. Paskui Florencija pasiulė seserei labai nepaprastai ir persimainius:

—Žiurėkime, kuri gražiau parašysime: "Daugiau tu manęs nebepamatysi. Edelina."

Jiedvi parašė ir palygino.

—Bandykime daugiau, — vadino Florencija.

Jiedvi parašė tą patį kelis sykius ir paskui sumetė popiergalius į gurbą. Pasirodė, kad Edelina gali gražiau parašyti.

—Bile ką aš galiu geriau už tave padaryti, — nusijuokė Edelina, meiliai pabučiuodama seserį.

Paskui ji nusimetė tualetą ir palindo po kaldra.

Florencija išėjo į salioną, atsisėdo ir ilgai viena sėdėjo. Jos galvoje sukės daugelis praeitų dienų, daugelis gražių prietikių, kurie dabar nebepasikartojo. Prisiminė jai daug buvusių draugų ir draugių, kurie dabar jau augino vaikus, buvo sustorėję ir išrodė jau surambėję žmonės. Laikas greitai bėga, gyvenimas mainosi... Jos gyvenimas pasisukė ne į tą pusę, kur ji visada norėjo. Tas atsitiko pamaži, nejučiomis. Bet Edelina už tai kalta. Visada ji įsimaišydavo ir Florencijos planai tuojau pairdavo.

Florencija nesikentė pati savimi. Ji turi pasiliuosuoti nuo Edelinos, kitaip jai ne gyvenimas. Ir pamaži nusiskubino ji į sesers miegamąjį, kur Edelina jau miegojo. Ji gulėjo aukštelnelka, su maža šypsa ant veido. Išrodė labai gerai. Gal ji sapnavo ką apie rytojų, ar apie savo mylimą. Florencija pažiurėjo į ją, stovėdama prie durų. Paskui ant galų pirštų atsargiai eidama uždarė langus, paėmė iš gurbo popiergalius, ant kurių jiedvi nesenai rašė, atsuko gazą ir išeidama uždarė kambario luris. Greitai nusirengė kitam kambaryje ir atsigulo, manydama nelipti iš lovos, kol ją kas ištemps. Jos širdis plakė sparčiau, negu paprastai, bet ji galėjo lengvai valdytis.

Lauke buvo jau šviesu. Pamaži lakstė po orą sniegas.

IV.

Edelina gulėjo negyva. Jos mylimas atėjo ir žiurėjo į ją nusiminęs. Buvo misterija visiems.

—Aš nesuprantu. Aš negaliu suprasti. Priežasties nebuvo — jisai kalbėjo į Florenciją, kuri stovėjo šale jo prie sesers lavono.

—Ir aš nežinau... Bet... Ji visada buvo tokia išdykus. Jinai nieko nepaisė. Štai ką aš radau jos miegamajam, ant staliuko.

Ji padavė vaikinui raštelį, kuris tikrai buvo parašytas Edelinos ranka ir kuris talpino šiuos žodžius: "Daugiau tu manęs nebepamatysi. Edelina."

—Dėl ko, Edelina? — vaikinas balsu paklausė mylimos lavono.

—Taigi, dėl ko? — pakartojo Florencija ir greitai įsikniaupė verkti.

Paskui ji, užsimetus ploščių, išėjo į gatvę be reikalo. Ji norėjo viena pavaikščioti po gatves ir paplanuoti ateitį. Dabar ji buvo viena. Nors kažkas ant jos gulo, bet ji jautėsi, kaip jaučiasi žmogus didelį darbą pabaigęs. Ji užėjo į paštą ir parašė sekantį laiškelį vyrui, kuris dar tebestovėjo prie savo mylimos lavono: "Ji mirė. Man vienai baisiai nubodu ir liudna. Jusų kompanija butų labai įkainuojama. Nepamiršk užeiti ir suraminti buvusios savo mylimos seserį, kuri kartu su tave kenčia dėl tos pačios nelaimės. Florencija."

Mikas Petrauskas.

DIENYNO NUOTRUPOS

Lapkričio 10 d. Diena nepasižymėjo nieku ypatingu. Buvo "Dainos" Draugijos 25 metų gyvavimo jubilėjus.

Lapkričio 11 d. Kudirkos "Nemuno Vilnis" perdirbau jau antru kartu smuiko solo. Bus išpildyta per Kudirkos atminties vakarą. Rengiu tam tikslui ir kitus dalykus.

Lapkričio 12 d. Darosi vėsiau, bet sausa. Buvau kviestas Švietimo Ministerio dėlei operos direktoriaus vietos. Pasikalbėjimas įvyko.

Lapkričio 13 d. Su operos kvartetu dariau repeticijas Kudirkos vakarui. Bus "Labora" ir "Vai aš pakirščiau."

Lapkričio 14 d. Į vakarą pasirodė truputis sniego.

Lapkričio 15 d. Valstybiniame Teatre Vinco Kudirkos jubilėjinis koncertas — vakaras. Prakalbininkais buvo: Dr. K. Grinius, prof. M. Biržiška ir Mikas Petrauskas. Koncerto programe dalyvavo J. Bieliunas, Dautartas, Katelė, Motiekaitis, Hofmekleris ir k. Žmonių buvo pilnas teatras.

Lapkričio 16 d. Atsikėlus, kaip paprastai, 5 val. ryte. Perrašiėju operetę "Prieglauda." Šiandien vėl Vinco Kudirkos atminčiai pramogos. Valstybiniam Teatre parengė "Šauliai," ir taipgi pamynėjimas buvo ir Universitete. Abejose vietose kalbėjo kan. J. Tumas ir kiti.

Lapkričio 17 d. Gražu, giedru, dailu; apyvėsė. Nuo medžių ant Laisvės Alėjo labai nubirėjo.

Šį rytą žydų krautuvės buvo uždarytos. Žydai užprotestavo prieš valdžią. Valdžia davė įsakymą, kad butų vedamos knygos ir tuo budu valdžia galės imt taksus nuo pelno. Žydai taksų mokėt nenori. Man prisimena V. Kudirkos veikalų IV tomas, kur yra pasakyta mintis, kad žydai yra bile šaliai, geri piliečiai iki tol, pakol gauna, bet kai reikia atsilygint, tai čia jau visai kas kito, "šlekt."

Lapkričio 18 d. Ryte dar ir 7 val. be žiburio skaityt jau negalima. Šį rytą atsikėliau 4 val. ryte. Dabar vis apie tą laiką kelsiuosi, nes tas laikas, rytas, patogiausias darbui. Dienos laiku darbo dirbt negaliu, nes hotelyje gyvenu, tai vis nuolatos bile kas užeina.

Lapkričio 19 d. Oras vėsus. Vakare pradėjo snigt.

Lapkričio 20 d. Atsikėliau 4 val. ryte ir jau sargai iš gatvių nukasinėjo sniegą, nors jo buvo gal du coliai. Skaitau Merežkovskio "Antichristo Karalija." Tame veikale jis iškeikia bolševizmą; bara Europą ir Ameriką, tik Lenkijai skiria messianizmą.

(Bus daugiau)

J. Medžiaušis.

Apleistieji.

(Piešiama Šaukėnų miest. kapinėlės "bedievių.")

Nežydi gėlėlės pavasario laike,
Nekvepi, neklesti puikieji žiedai.
Nelaisto, neravi mergelė jaunoji,
Nerauda, neverkia čia niekas gailiai.
Nestato paminklų, nepuošia, netveria,
Nelanko nežimi tos vietos ramios.
Nei maldos, nei girdi žmonių artimųjų
Nekrint ašarėlės ant kapo karčios,
Tik keli sukrypę, pasenę kryželiai
Jie vieni tik stovi sargais.
Vėjelis kaikada medelius šlamena
Ramin apleistuosius audrotais garsais.
Užmiršti, pasmerkti jie vieni čia ilsis
Atskirti nuo puikių bendrų kapinių
Kur žiba paminklai ir žydi gėlelės,
O čia net užeiti, sako, buk baugu.
Ir kas gi čia ilsis iš tų apleistųjų
Turtuoliai, gal ponai — šventi?
Bet ne —tik apleisti tikrieji varguoliai
"Baznyčios šventos" prakeikti.
Taipgi nuskriaustieji gamtos ir likimo
Vargelio sunkaus spaudžiami.
Nenešę lyg galo to kietųjų jungo
Pabaigę save verčiau...
Tik tuos apleistuosius ramina vėjelis
Audrota ir liudna daina,
Tik tiem nuskriaustiem paskirta
Šita apleista ir rami vieta.

Mano Gyvenimas.

Mano gyvenimas tai vilnis audrota
Plačiosios juros sukuryj,
Tai audros baisios įšėlęs verpetas
Tai mažas laivas juros vidury.
Štai narsus galingas, lyg vilnis įšėlus
Gyvenimo lekiu aš keliu
Lyg audra baisioji šėlstu, nerimauju,
Su noru galingu, plačiau...
Tai trokštu garbės laurais vainikuotos!
Tai laimės, lyg saulė šviesos.
Tai turto didžiausio, rumų auksuotų,
Tai širdyje meilės karštos.
Bet audrai galingai nustojus vėl dukti,
Ir vilnija pirmus ramiojoj bangoj,
Pažvelgiu aplink ten ramu ir tyla,
Vargų ir nelaimių aš plaukiu angoj.

J. Medžiaušis.

Didysis Vadas.

Vertė Jonas Valaitis ir Andrius Kažukauskas.

I.

1607 metų pavasarį trys laivai išeivių ir kareivių išplaukė iš Portsmuto uosto į vakarus; keleiviai važiavo iš Anglijos į naujai, prieš 20 metų, atrastas Amerikos žemes.

Visi išeiviai ruošėsi gerai apgalvoję ir rupestingai, nes juos laukė ilga ir sunki kelionė. Oras buvo gražus ir ramus, švelnutis vėjelis vos tik dvelkė, dėl to ir pati kelionė buvo įdomi ir linksma.

Tik laivams jau artinantis prie Virginijos krantų, kilo mažas debesėlis; nepoilgo ir visas dangus apsiniaukė juodais debesiais. Suužė, sukaukė vėjas ir prasidėjo baisiausia audra, sukeldama putojančias bangas: įsisiubavusios juros aukštai išsikeldamos, mėtė laivus iš vieno šono į kitą, vis kas minutą grąsindamos paskandinti. Vienok emigrantų vadas, kapitonas Jonas Vilimas Smitas dėl to laikėsi visai šaltai. Jis tik tvirtai pasitikėdamas, pilnu balsu griežtai, bet teisingai įsakinėjo jureiviams.

Kapitonas buvo dar visai jaunas žmogus. Jo gražiame veide aiškiai buvo matyti dviejų plačių kirčių žymės: viena žymė užsilikusi nuo turkų kardo, antra —nuo žaizdos, gautos mušyje su ispanų jurų plėšikais. Tie kirčai liudija, kad šiam žmogui, nors jis yra dar visai jaunas, teko daug kas pergyventi.

Vos spėjus jam išeiti iš savo kajutės, staiga prie jo pribėgo locmanas.

—Ponas Kapitone, — suriko jis nepaprastai sujudintu balsu, —vėjas neša mus tiesiai pavandenių uolos. Jei Viešpats nepasigailės, iki aušrai iš musų laivo, "Karaliaus Jokubo" neliks nė šipulių.

Vėjas iš tikrųjų laivą stumė į uolas. Visi jurininkai ir keleiviai pasipylė laivo viršuje. Nuo išgąsčio išbalusiais veidais, tyliai laukė neišvengiamos pražuties. Dar keletas minutų — ir laivas suskilo į šmotelius, o keleiviams mirtis. Staiga jaunas kapitonas tvirtu balsu įsako savo padėjėjui leitenantui Ralfsui:

—Negaišdami, tuojau įtempkite visas bures! Vėjas pustelėjo iš pietų — mes aplenksime uolas!

Visi nepaprastai sujudo. Keleiviai ir jurininkai puolėsi greičiau išpildyti kapitono įsakymus —visi dirbo, nesudėdami rankų, nežiurėjo net pavojaus gyvybei. Vieni lipo į aukščiausius stiebus, kiti tempė burių virves... Per keletą minutų ir burės subaltavo ant stiebų, o laivas, pakeitęs kryptį, stebėtinu greitumu, tartum paukštis, skrido į šiaurę. Ištrukę iš baisiųjų bangų nasrų, laivai didingai iškilo į paviršių ir, laimingai aplenkę pavojingąsias uolas, ramiai plaukė per tilstančias juras toliau.

Sužibėjus pirmiems tekančios saulės spinduliams, keleiviai išvydo ir visų taip laukiamą žemę. Neužilgo, nuleistomis burėmis, lengvo vėjelio varomas, laivas įplaukė į gražų, pačios gamtos sutvarkytą ir gerai apsaugotą, uostą.

Ilgos ir sunkios kelionės išvarginti keleiviai, pagaliau, savo akimis išvydo pasakingąją Ameriką, apie kurią buvo girdėję tiek dideliausių stebuklų... Tuojau visi pasipylė laivo viršuje, ir, gėrėdamiesi gamtos gražumu, ištempę akis, žiurėjo į šią jiems žadėtąją žemę; bet nė vienam neatėjo mintis į galvą, kad daugumai jų neužilgo teks čia žuti nuo kraujagerių indijonų peilių, kirvių ar nuodingųjų vilyčių...

Antras laivas "Elzbieta" taip pat laimingai aplenkęs povandenines uolas, įvažiavo į uostą beveik kartu su "Karalium Jokubu."

Bet trečiojo, "Vorcesterio" vis dar nebuvo matyti. Spėjus pamanyti apie jį, tolumoje pasigirdo smarkus patrankos šuvis, šaukiantis pagalbos. Negaišuojant, nuo laivo nuleista valtis ir keliolika jurininkų, kurie, vadovaujant leitenantui Robino, išvyko į pagalbą "Vorcesteriui."

Praslinkus kiek laiko, kapitonas ėmė abejoti, ar jo siųstoji pagalba nepavėlavo, — kaip vėl pasigirdo patrankos šuvis, kuris iššaukė visus keleivius į laivo viršų: įtempęs visas bures, tolumoje pasirodė atplaukiantis "Vorcesteris," o užpakalyje jo matėsi pagelbinė valtis.

Per trumpą laiką, džiaugsmingai skambančiu laukiančių keleivių šauksmu, "Vorcesteris" įplaukė į uostą. Sutikimui ir pagerbimui "Vorcesterio" išgelbėtojų ir jų vado jaunojo leitenanto Robino, bocmanas, švilpuku sušaukęs jurininkus, surikiavo juos į eiles paliai laiptus. Pereidamas į savo laivą, jaunasis narsuolis, linksmai dėkojo sutinkantiems ir pranešė kapitonui:

—Mes vikriai ištraukėme laivą iš uolų lizdo, taip, kad jame uolos spėjo pradurti tik dvi nedideles skyles! — Kapitonas, širdingai dėkodamas, paspaudė jam ranką.

Vakare, šaukiantis jureivius poilsiui, švilpukas, sušvilpė daug anksčiau paprasto laiko. Mat, sekantį rytą juos laukia nauji darbai, o gal ir kovos su vietiniais šalies raudonaisiais.

II.

Dar anksti rytą laivuose prasidėjo nepaprastas judėsys: užtraukiami laivų inkarai, tvarkomasi viduje ir tt. Tuo tarpu laivai priplaukia prie patogesnės išlipimui į krantą vietos. Tik visa tai tvarkant — iš miško išlindo daugybė indijonų. Jie garsiai karišku šauksmu puolėsi, kad net miškai skambėjo. Kapitonas Smitas įsakė kareiviams tuojau išsikelti į krantą, paliai plačios upės įtaką, nes ten buvo gana graži ir plati lyguma, kaip tik patogiausia apsigynimui nuo užpuolikų vieta. Kapitono įsakymas greitai pildomas: pasigirdo komanda "ugnis!" Sudrebėjo oras ir visas miškas nuo patrankų ir šautuvų trenksmo, o ore paplito dumai. Kareiviai laukinius atmušė ir užėmė krantą. Tarytum atsakymu į ginklų trenksmą, tolėliau nuo kranto pasigirdo nežmoniškas riksmas; visi laukiniai pasileido į girią, nusinešdami su savim sužeistuosius bei užmuštuosius. Neleisdamas indėnams, surinkus naujas pajėgas, antrą kartą užpulti, kapitonas įsako keletai dešimčių kareivių užpulti laukinius, kad tuo metu galėtų iš laivo išlipti į krantą daugiau pajėgų. Vos prisiartinus puolantiesiems prie girių tankumynų — kaip į juos pasipylė, it lietus laukinių vilyčios. Nedidelei puolikų saujelei vadovavo leitenantas Robino. Jie sutartinai ir smarkiai gynėsi prieš iš naujo užpuolančius indijonus. Tuo pat metu iš laivo pradėjo ir patrankomis šaudyti. Indijonai kruvomis virto, bet jų eilės vis kas minutą didėjo — pribuvinėjo naujos gaujos. Nežiurint į tai, saujelė narsių anglų, indijonus vis vijo tolyn. Bet, paėjėjus anglams giliau į girią ir indijonai, norėdami juos iššudyti, kol dar iš laivų neišlipo naujos jėgos, apsiautė anglus iš visų pusių.

(Bus daugiau)

SANDARA
AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

"THE LEAGUE"
Published Every Thursday at South Boston, Mass.
by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA.
Anthony A. Tulys
Editor.
V. M. Čekanauskas
Business Manager.
367 E Street, Boston 27, Mass.

SANDARA
AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS
Savaitinis Laikraštis
Leidžiamas kas Ketvergas
Prenumerata turi buti apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo.
Pinigus geriausia siųsti Pašto Money Orderiu, adresuojant:
Metams kainuoja (Amerikoje) $2.50
" " Kanadoje $2.75
" " (Užsieniuose) .. $3.00

Entered as Second - Class Matter January 14, 1914, at the Post Office Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

Klerikalų Pastangos Laikyti Liaudį Pavergus.

Šeši metai atgal, tai nesenai po tuom, kai Lietuva tapo savistovė šalis, kun. Kemėšis laikė prakalbą savo žmonėms (tai gruodžio 17, 1918 m., Chicago, Ill.), kur jis sakės eisiąs universitetan toliau pasimokyti, kad but geresniu klerikalų vadu ir kur ragino, kad kiti ištikimi klerikalams žmonės tą patį padarytų. Nes, girdi, Lietuvai valdžia yra nuskiriama balsavimo keliu, todėl reikia "krikščionims demokratams" tvirtai ir sparčiai organizuotis, jei jie nori turėti savo pusės atstovus Lietuvos seime bei kitose valdžios vietose. Esą reikia katalikams daug kursistų, kurie galėtų važinėti miestas iš miesto, miestelis iš miestelio, tverdami kuopas, per kurias butų galima sekmingai informuoti gyventojus už ką balsuoti ir už ką nebalsuoti laike rinkimų Lietuvoje. Esą tas butinai reikalinga, kaip Lietuvoje, taip ir čia, Amerikoje; kitaip bedieviai paims Lietuvos valdžią į savo rankas...

Šitaip kalbėjo ir samprotavo, žinoma, ne vienas kun. Kemėšis, bet visi klerikalų vadai. Jį čia suminime tik pavyzdžio dėlei. Visiems gerai žinoma, kad keletas kunigų užsiaugino barzdas ir nuėjo į seimą, arba užimti kitų valdiškų vietų. Kunigai, Kemėšis, Žilius ir Bučys, kaipo buvę smarkesni savo partijos vadai Amerikoje. išvyko Lietuvon, kad ten sustiprinus klerikalų jėgas.

Ir šiandie ką matome? Ogi kun. Bučys, "Stebuklų" autorius, paskirtas Lietuvos Universiteto galva. Kitas, mažesnes mokyklas taippat kunigai valdo. Kunigai ir jų pakalikai sėdi valdžios vietose. Pažangieji mokytojai stumiami iš mokyklų; pažangieji darbuotojai neįsileidžiami į Lietuvos valdžią (ant kiek tai klerikalams galima), nors jie ir yra tinkamesni už kunigus užimti tas vietas.

Vadinasi, klerikalai prie to rengės nuo pat Lietuvos valstybės susikurimo ir dabar veikia organizuotai.

Bet jų nesugebumas, jų fanatingas persekiojimas laisvo žodžio, pažangių įstaigų bei veikėjų pradeda atidaryti liaudies akis. Nors ligšiol gyventojai ir buvo po didele kunigijos įtaka, bet ant galo pradeda pasiliuosuoti nuo jos. Jau tveriama Laisvamanių organizacijos kuopos; jau pradėta Laisvamanių kapai; savivaldybių vietas laimėjo jau pažangieji sluoksniai. Klerikalai jau dreba, kad nepralaimėjus sekančių rinkimų į seimą. Lietuvos kariuomenė, kiek matyti, stovi daugiau pažangiųjų pusėje.

Iš paminėtų ir daug nepaminėtų reiškinių matome, kad Lietuva atbunda, kad klerikalams nevyksta laikyti liaudį pavergus. Galima pranašauti, kad netolimoj ateityje kunigai turės pasitraukti iš valdiškų vietų ir sulysti atgal į bažnyčias, kur jie ir priklauso. Taip buvo kitose, toliau už Lietuvą pažengusiose šalyse, taip bus ir Lietuvoje. Klerikalai tai atjaučia ir dreba, bet žmonijos istorija vistiek eina savo keliu.

Pažangiajai visuomenei palieka tik daugiau įtempti savo darbo jėgas, kad greičiau įvedus musų tėvynę Lietuvą į tą vagą, į kurią ji turės įeiti anksčiau ar vėliau. O juo greičiau Lietuva įeis į tą vagą, juo greičiau pašalins kunigus iš valdiškų vietų, juo ji bus laimingesnė.

Amerikoj gyvenantiems lietuviams reikia rupintis, kad apšvietus savo gimines ir draugus Lietuvoje, kad parodžius jiems, kas yra jų draugai prieteliai ir kas priešai ir neprieteliai. Mes privalome tai daryti rašydami į Lietuvą laiškus ir užrašydami savo giminėms bei draugams Amerikos lietuvių pažangius laikraščius. O ten Lietuvoje gavusieji tokiuos laiškus bei laikraščius, suprantama, pasidalins ir su savo kaimynais iš jų gautomis mintimis bei nuomonėmis. Nes Lietuvos darbininkai gerbia amerikiečius ir jų nuomones.

Apžvalga.

BOLŠEVIKŲ VADAS PRADEDA SURIMTĖTI.

L. Pruseika, vyriausis lietuvių bolševikų vadas Amerikoje, pagaliau pamatė, kad prieš vėją nepapusi. Dabar jo redaguojamas kriaučių organas "Darbas" jau pradeda rimčiau žiurėti į pasaulį. Pruseika, nors neaiškiai, bet jau kalba, kad bolševizmo darbas yra tik griovimo darbas, daugiau nieko. Nes kaip kitaip gali suprasti šį išsireiškimą: "Ardom tą, kas jau sukurta, O rytojaus šypsena, Kai žvaigždutė tolima!" O šis išsireiškimas randasi vienose tulo Klajuno eilėse, kurios yra tilpę paskutinėje "Darbo" laidoje. Pruseika, talpindamas tokiuos raštus, parodo; kad jis sutinka su jose išreikšta minčia.

Vadinasi, Pruseika mato, kad bolševikai "ardo tai, kas jau sukurta," bet bolševizmo rytojus jam rodosi tik, "kaip žvaigždutė tolima," prie kurios, žinoma, nedasigausi. Taippat nesulauksi ir iš bolševizmo gerų vaisių.

Be to Pruseika jau perkratinėja ir V. Kudirkos raštus ir patalpina savo vedamajam laikraštyje Kudirkos "Lietuvos Tiltą." Laukiame greitaus vyriausiojo bolševikų vado atsivertimo prie Lietuvos meilės.

"PROLETARŲ MENAS."

"Vilnis" rašo, kad "Proletarų Menas bei Teatras" buvo silpnas, nes apart kitko nebuvo "nei proletarinio turinio veikalų užtenkamai." "Dabar (gi) jau kas kita." Po tuom pasidžiaugimu paduota šio sezono repertuaras, kuriame randasi ir Ibseno drama "Lėlių Namai."

Kas jau kas, bet "Lėlių Namai" tikrai turėtų buti bolševikų suprantamas kaipo "buržuažiškas veikalas." Juk negana to, kad tas elementas, kadaise A. L. D. L. D. išleistoj "Vakarinės Europos Literaturos Istorijoje," priskaitė Henriką Ibseną prie buržuazijos rašytojų, bet "Lėlių Namai" ypač turi reikalą su turtinga šeimyna, arba geriau bus pasakius, su per aštuonius metus "išlapinta" motere, kuri "nė darbo, nė rupesčio nežinojo."

Tai tau ir turėjimas "proletarinio turinio veikalų."

TAMPA PATRIOTAIS.

Šiame numeryje talpiname žinią, iš Montello, Mass., apie tai, kaip bolševikai iškėlė Amerikos vėliavą ir kaip jų vadai sakė patriotingas prakalbas ir prisipažino prie savo klaidų. Žinia parašyta rimto ir žymaus Sandariečių veikėjo; todėl pilnai pasitikime jos teisingumu.

Šitai pastebėdami neturime mintyje parodyti, kad bolševikai jau pavirto patriotais. Taip staigu jie to nepadarys. Tačiau tuom norime parodyti tai, kaip tie elementai moka veidmainiauti, kada jie tampa prispirti prie sienos.

AR IR BIZAUSKAS UŽHIPNOTIZUOTAS?

"Garsas," norėdamas pašiepti buvusį "Sandaros" redaktorių Šliakį už tai, kad šis davė hipnotizmo prelekcijas, rašo:

> "Tai turbut dėlto iš Atstovybės niekas greit atsakymų nesulaukdavo, kuomet p. Vinikas buvo sekretorium, kad p. Šliakys jį užmigdydavo."

"Garsas" užuot kalbėjęs apie žmogų, kuris jau pasitraukęs iš Atstovybės, geriau tartų žodį-kitą apie dabartinę Lietuvos Pasiuntenybę Washingtone, ypač butų gerai, jei "Gar." paklaustų, ką dabar veikia p. Bizauskas Washingtone. Gal p. Šliakys bus ir jį užmigdęs? Bent atrodo, kad p. Bizauskas yra įpuolęs į ilgą miegą.

DĖL JUOKO.

"Keleivis" savo Apžvalgoje rašo:

> "'Sandaros' 51-mam numeryje ant pirmo puslapio randame žinią, kur rašoma: 'Panelė Malvina B. Kelly apsivedė su savo mylimu Henry K. Priest, gulėdama ant mirties patalo...' Lietuvių kalboje sakoma 'mergina ištekėjo," bet ne 'apsivedė.' "

Well, jei butumėm pasakę, sulig "Keleivio" patarimo, t. y.: "Panelė Malvina B. Kelly ištekėjo su savo mylimu Henry K. Priest, gulėdama ant mirties patalo," tai koks juokdarys gal butų paklausęs: O lova ar sausa paliko, kada jiedu ištekėjo?

NAUJŲ METŲ EDITORIALAS.

Keletas redaktorių parašė editorialus "Naujuosius Metus Pradedant." Tarp jų tai padarė ir "Garso" redaktorius. Jei kas norite turėti gardaus juoko, tai perskaitykite "Garso" editorialą; tada galėsite juoktis per visus metus, jį prisimindami. Tarp daugelio nesąmonių tame žargone dar ir štai kas pasakyta:

> "Suprantama, jei nenorim amžinai prapulti, jei nė vienas iš musų nesame tikri (nes ir negalime buti) kada mums teks atsisveikinti su šiuo pasauliu, tai gerus darbus daryti tuojau pradėkime."

O toliau:

> "Pasauly yra labai daug įvairių tautų. Jas visas Dievas sutvėrė, įvairiausiomis kalbomis jas apdovanojo."

Patariame "Garso" redaktoriui išsimiegojus rašyti editorialus.

UŽDARĖ "VILNIAUS BALSĄ."

Lietuvių laikraštis "Vilniaus Balsas," kuris buvo leidžiamas Vilniuje ir į kurį lenkai labai kreiva akia žiurėjo, pagaliau tapo uždarytas. Jį uždarė Vilniaus apygardos teismo sprendimas. Tas parodo, kad lenkai žiauriausiai persekioja lietuvius Vilnijos krašte.

Naujieji Leidiniai.

"Lietuvis." Visuomenės, politikos ir literaturos savaitinis laikraštis. Organas Lietuvių Tautininkų Sąjungos. Išeina Kaune; kaina metams $7.

Amerikiečiams lietuviams, kurie aukojo buvusiems "svečiams" Marčiulioniui ir Banaičiui dolarėlių, tai dabar tiems prisiųsta penki numeriai "Lietuvio." Laikraštis išeina sąsiuviniais po 16 puslapių. Bendradarbiauja tie visi musų rašytojai, kurie bendradarbiaudavo ir Smetonos leidžiamuose "Balsuose" ir "Vaire." Tik skirtumas, kad už redaktorių pasirašo "Lietuvyje" ne A. Smetona, bet Petras Vaičiunas. Tautininkų Sąjunga, tai ta pati Pažangos Partija, kuri nerado Lietuvos liaudyje simpatijos ir žlugo. Tautininkų Sąjunga skiriasi tik tuomi, kad ji nesivadina "partija," bet sąjunga ir bepartyvė, nes ir pats "Lietuvio" redaktorius p. P. Vaičiunas 3-me "Lietuvio" Nr., atsakydamas "Trimite" pasirodžiusiai kritikai "Lietuvio" ir Tautininkų Sąjungos, šiaip rašo:

> "...kad aš (vadinas Petras Vaičiunas.—Sek.) prie jokių partijų niekados nepriklausiau ir nepriklausau. Aš esu — sau žmogus. Redaguoju "Lietuvį," kad jame rašo toki pat sau žmonės, kupini gražių norų ir meilės savo tautai ir žmonijai."

Vadinas, Tautininkų Sąjunga bepartyvė ir tik jos tikslas, kad visus bepartyvius asmenis, lietuvius, jon sutraukti. Bet ar tai jai pasiseks šis jos "bepartiviškumas," tai ateitis parodys.

Tautininkų Sąjungos programoje 3-čiame skirsnyje skamba: "Tiek savyje, tiek santykyj su kitomis politinėmis ir socialinėmis srovėmis ir partijomis vadovaujamasi teisingumo ir apskritai krikščioniškos etikos dėsniais." O jau skirsnyje 4-me stačiai pasakoma: "Lietuvoje turi buti saugojama Katalikų Bažnyčios... laisvė." O visų kitų tikybų, tai tik pažymima žodžiu "kitų" ("kitų tikybų laisvė"). Iš viso aišku, kad tai Tautininkų Sąjunga, tai tik atsiskyrėlių frakcija nuo krikščionių demokratų ir kad tarpe šių atsiskyrėlių dar figuruoja puslaisvamanių. Šie pastarieji geri žmonės, rašytojai. Kad jie ir sutrauks bepartyvius lietuvius Sąjungon, tai man rodos nieko blogo nebepadarys kitoms Lietuvos partijoms, kurios jau kelius pramynė prie Lietuvos Nepriklausomybės ir kurios dabar darbuojasi, kad musų Tėvynėje dar butų geriau. Turiu omeny Lietuvos Liaudininkų Valstiečių Partiją. L. V. Partijai dar geriaus seksis visuose darbuose, nes Lietuvos žmonės matys, kad "bepartyviai" kadir susiorganizuos, bet budami įvairaus "plauko" ir įvairių minčių žmonės tarp savęs nesugyvens ir tik kliudys tikriemsiems Lietuvos Nepriklausomybės darbams. Taigi, valstiečiams liaudininkams dar daugiau jiegų ir progų atsiras stipriau organizuotis ir kiekviename kaimelyje turėti savo kuopas.

Pasirodymas "Lietuvio," kaip sakiau, nepakenks tikriemsiems Lietuvos draugams jų darbuose ir dargi pasirodytų remtinas, (prenumerata, kas išsigali), kad susipažinti su darbais bepartyvių. Man rodos, kad Lietuvos draugų tylėjimas apie Tautininkus ir ypač apie "Lietuvį" nėra geras. Tautininkai savo programoje ir straipsniuose ypač Didžiulio, turi daug klaidų ir tų klaidų parodymu tautininkus kartais galima butų kaip nors pataisyti ir vieną kitą iš jų atvesti ant tikresniojo kelio Lietuvos reikalų nusistatymu, o ypač teisybės, pas kuriuos (pav. Voldemarą, A. Sm.) daug truksta.

Be abejo musų amerikiečių spaudoje pasirodys daugiau kritikos dėl "Lietuvio", ypač platesnės, nes mes tarpu savęs turime panašių tautininkų. Aš tik šiuo tarpu pažymiu kaipo pasirodymą naujojo laikraščio.

J. Sekys.

PROF. K. BUGOS LAIDOTUVĖS.

Šeštadienį 9 val. ryto Baziliko-je atsiliko už a. a. velionį gedulingos pamaldos, kurių metu giedojo musų valstybinės operos choras. Gedulingas Mišias laikė universiteto garbės prof. Dambrauskas.

Po pamaldų grandiozinės minios, ištisos vainikų eilės (virš 50), giminių, draugų ir pažįstamų apsuptas vėlionies kunas buvo lydimas į kapus.

Paskui karsto ėjo vėlionies motina, vienas brolis ir žmona. Lydėjimo metu griežė dudų orkestras ir skambino visų Kauno bažnyčių varpai. Eisena buvo sustojusi ties universitetu, kur a. a. prof. pagarbai buvo sugriežtas gedulių maršas. Po valandos su viršum ėjimo eisena pasiekė kapines. Ištisa eilė kalbėtojų prie prof. Bugos karsto pasakė karštas prakalbas: Seimo vicepirm. Dr. Jokantas Seimo vardu kalbėdamas pagbėžė tą didį nuopelną lietuvių tautai ir visam pasauliui, kurį a. a. Prof. Buga padarė atrakindamas naują, dar nežinomą pasauliui istorijos dokumentų šaltinį — išaiškindamas kalbos paslaptis.

Universiteto rektorius prof. Bučys vardu universiteto, kuriame pastarasis profesoriavo ir kurio autoritetu skaitėsi, pabrėžia tą didelį uždavinį, kokį ant universiteto jiems užkrovė staiga mokslininko prof. K. Bugos mirtis.

Humanitarinių mokslų fakulteto vardu kalbėjo Prof. Voldemaras Humanitarinių mokslų fakultetas asmeny a. a. K. Bugos nustojęs didžiausio savo mokslininko. Lietuvos genijus pasireiškęs dar Daukšos asmeny, augęs Jauniaus asmeny, — a. a. Prof. Bugos asmeny pražydęs, parodęs didžiausią galybę. Labai tenka gailėtis, nes tas genijus, nors ir labai daug daug, tačiau nedavęs to, ką galėjęs duoti. Didžiausis gi nuostolis tame, kad nepalankių aplinkybių dėka, jis nesuspėjęs palikti įpėdinių.

Pas Prof. Bugą, ne į garsius pasaulio universitetus, važiavę mokintis lituanistikos iš viso pasaulio.

Vėlionis Lietuvai tarnavo visa savo esybe ir vieną tiesą parodyti Lietuviams tenorėjo. Dėl jos jis ir auka tapo. Jis nieko nerašė dėl titulo ir garbės, bet viską dirbo turėdamas prieš akis tiesą. Nebeturėdami Bugos sekime jo brangų pavyzdį, ir šis mus paskatins toliau darbus varyti. Prie kapo, dar be sakytų asmenų, kalbėjo archeologinės komisijos vardu p. Janulaitis, Universiteto studentų vardu —stud. Marčiulionis ir du broliu latvių tautos atstovu, nuo Latvių Lietuvių vienybės draugijos ir latvių žurnalistų ir rašytojų vardu. Musų brolių latvių kalbose buvo pabrėžtas bendras didis nuostolis aiščių tautoms netekus jo žymiausio tyrėjo, kokiu buvo vėlionis Buga.

Laidojant a. a. Prof. K. Bugą visi liudėjo. Ties jo kapu laikė prakalbų verkė profesoriai, verkė publika. "L. Ž."

DAUKANTO JUBILĖJUS.

Simano Daukanto 60 metų nuo jo mirties sukaktuvių minėjimas, jo vardo mokytojų seminarijos iniciatyva, buvo V. Teatre. Suskambinus gedulingą šopeno maršą, kan. Tumas padarė apie tą musų tėvinainį paskaitą, kurioj nupasakojo jo biografiją, apibudino jo, kaipo darbininko, literato, istoriko asmenį ir jo nuveiktus darbus. Neturte gimęs, vargingai mokslus ėjęs ir, išėjęs juos, vargingai, pusbadžiai gyvenęs, todėl tik, kad dirbti tautinį darbą. Nebuvęs talentas, bet begaliniai darbštus; badu ir šalčiu miręs, bet dirbęs Lietuvai. Baigdamas Tumas pažymėjo, kad musų — materializmo —laikais reiktų paragauti to idealizmo, to romantizmo, kad atsikratyti nuo to troškimo tiktai paimti, pagrobti, bet nieko neduoti. Tada — dirbant, duodant ir Lietuva pasidarytų turtingesnė ir žmonėms joje geriau butų gyventi.

Tikrai. Ir S. Daukantas ir V. Kudirka ir tik ką miręs K. Buga Lietuvai tik davė ir davė, o nieko iš jos neėmė ir negavo... O jie Lietuvą praturtino.

Vietos žinios.

VAKARIENĖ SU NAMINIU.

Nedėlioj, gruodžio 28 d., parapijos salėj buvo parengta moterų pašalpinės draugijos po vardu Globos Dievo Motinos, savo rušies neva vakarienė, kurioje dalyvavo burelis lietuvių. Kadangi katalikiškos draugijos vakarienė buvo, tai ir klebonas su vikaru buvo atėję pavalgyti. Svečiams susirinkus, pirmininkė paprašė kunigėlį sukalbėti poterius, kas ir buvo padaryta. Po to prasidėjo valgymas, bet apart valgių buvo ir užgerti. Moterėlės tuojau su uzbonais pradėjo nešti naminę brogelę ir vaišinti svečius. Daug svečių iš to nusistebėjo, nes prohibicijos laikai, o alučio gavo išsigerti. Bet buvo ir tokių, kurie piktinosi, mat sako: jeigu jau čia vakarienė ir dar su malda, tai kam čia iš to daryti karčiamą. Kiti pasakoja, kad tokia vakarienė tai ne katalikiška, nes kur balius su naminiais gėrimais turinčiais svaigalų, negali buti poteriai valkiojami kaipo karčiamoj.

Taip negerai. Patartina šios draugijos narėms kitą kartą apseiti ar be poterių, ar be naminės brogos, tada bus pakantriau katalikams viešėti tokiose "puotose." **Reporteris.**

DZIMDZI DRIMDZI SVEIKINA SU NAUJAIS METAIS.

Naujų Metų dieną "Sandaros" Redaktorius gavo nuo Dzimdzi Drimdzi telegramą, kuriame sveikinama su Naujais Metais visi Sandariečiai.

NUŠAUTAS.

Siuvėjas Harry Hamberg, kuris gyveno prie 358 Shawmut Ave., tapo vagių nušautas prieš Naujus Metus vakare.

DIDELI GAISRO NUOSTOLIAI

Šiomis dienomis sudegė Edward R. Pierce namai, kuriuose radosi daug dailos tvarinių. Žuvo apie 200,000 dolerių vertės dailos kurybos. Gaisras kilo nuo perdaug įkaitinti pečiaus.

NAUJŲ METŲ DOVANA.

Naktį kaip dvylika, kada prasidėjo šaudymas ir kitokis trukšmas sutikt Naujus Metus, Raymond De Pauso išgirdo prie savo durų verksmą mažo kudikio. Išėjęs pažiurėti, rado paliktą trijų savaičių mergaitę. Atidavė ją policijai, kuri dabar ieško mergaitės motinos.

Juokai ir Satyra.

—Aš nemačiau tavęs bažnyčioje praeitą nedėldienį.

—Ne. Mat, nelijo.

Kažką užsimąstęs profesorius:— Ar nematėte kai kur mano skrybėlės?

Mokinys:— Tamsta turi ją ant galvos.

Profesorius:— Ačiu tau, bučiau išėjęs be skrybėlės.

—Tamsta duodi savo darbininkams dvi savaites atostogų, ar ne, ponas Baltrau?

—Keturias, Tamsta.

—Keturias?

—Taip, dvi kada aš važiuoju atostogų ir dvi, kada jie.

—Duok man porą užvalkalų.

—Kokio didžio?

—Aš nežinau. Bet aš nešioju 7 numerio skrybelę.

Prosekiutoris klausinėjo negrą liudininką:

—Na, Jonai, pasakyk mums ką tu žinai apie tas muštynes?

—Nagi, — pradėjo Jonas, — aš mislinu...

—Man nesvarbu, ką tu mislini. Pasakyk mums, ką tu žinai.

—Bet, Tamsta, — pasiteisinančiai tarė Jonas, — aš — ne advokatas. Aš negaliu kalbėti be mislijimo.

—O, prašau, panelė Ona! — prašė jaunikaitis rimtai. — Nevadink manęs "Ponas Raganius."

—Bet mudviejų pažintis yra tokia trumpa, tu žinai... — tarė ji. — Tat kodėl man nevadint tavęs taip?

—Dėl to, atsakė vaikinas, kad mano pavardė yra Draganius, o ne Raganius.

—Ar tėtė buvo pirmas vyras, kuris pavadino tave tekėti, mama?

—Taip. Bet kam tu to klausi, dukrele?

—Aš manau, kad mama butum geriau padarius, jei butum dar palaukus ir pasidairius.

Firmos perdėtinis sugavo vaiką meluojant. "Vaikine, — sako jis, — ar tu žinai kas padaroma su vaikais, kurie pasakoja melą?

"Taip, Tamsta, — buvo atsakymas. — Kada jie suauga į metus, firma išleidžia juos į žmones, kaipo savo agentus."

Pati:— Aš manau, kad tu nori pasiliuosuoti nuo manęs, kad galėjus vėl apsivesti?

Vyras:— Ne, aš noriu tik pasiliuosuoti nuo tavęs.

—Ką darysime šį vakarą? Busime namie?

—Ne. Mes pagavom didelį šaltį ir kosulį. Einame į teatrą.

—Ar Petrėnas namie?

—Kuris? Čia gyvena du broliai.

Valandėlę vyras nežinojo ką sakyti, paskui susiprato:

—Tas, ką turi seserį Chicagoje.

—Brangioji, ar tekėsi už manęs?

—Jonai, aš negaliu tekėti už tavęs. Bet visada aš atminsiu tavo gerą skonį.

—Mano vyras knarkia. Ar nežinote, tamsta, ko tokio įsikišti į ausis, kad aš galėčiau miegoti?

—Kaip kurioms vata pagelbsti.

—Ar jis labai geras šuo?

—Ištikrųjų. Aš buvau pardavęs jį keturis kartus ir visada jis parbėgo atgal pas mane.

Maža mergaitė rašo apie "Savo šeimyną": "Musų šeimynoje yra trys: motina, tėvas ir aš. Aš esu jauniausia."

ParupinoVėjų Sesuo.

KĖLKO NELOŠIA KORTOMIS.

—Ar tamista loši kortomis?

—Ne.

—Dėl ko?

—O, yra daug priežasčių!

—Kiek?

—Dešimts.

—Kokios gi?

—Maža pinigų — viena, pati — antra ir aštuoni vaikai.

—Žinai brolyt, išalkau, kaip šuo, o tu?

—Aš kitos veislės.

—Žinai, mielas, išsigersim dar po vieną, gal negreit pasimatysiva.

—Kad brolyt, jau dabar aš tavęs nebematau.

Atsiprašė — nežinojo.

—Bet, tamsta, nė gėdos nesupranti — visą laiką taip keiki tą moteriškę.

—Tai mano žmona!

—O kada tamsta vedei?

—Jau visa savaitė.

—A! Tai atsiprašau!

Mįslė.

Kas yra III klasės vagonas, kai krašte yra daug žydų šmugelninkų?

Ats.: Vieta, kur nėra vietos.

Pagyvenusiam mėlynnosiui vaidilai režiseris sako:

—Tamsta turėsi išgerti nuodų taurę... Iliuzijai, taurėj bus įpilta vandens.

—Kaip! Man įpils vandens? Juk aš vandens neapkenčiu. Jei esat toki šykštus, kad negalit pasiulyti nei konjako, nei romo —verčiau įpilkit nuodų.

—Tai jau, sakai, vedei? Sveikinu, sveikinu! Bet ar vedei iš meilės, ar dėl naudos?

—Ne, žinai, visai dėl kvailumo!

—Jei, dėde, sergi raumatu, tai dėlko nesigydai?

—Dėlto, kad aš be jo anksčiau nežinojau oro.

—Ką, brolau! Tau vėl nelaimė! Dievas trečią žmoną atsiėmė.

—Oi, dievas žino, tai ima, bet imu ir aš: jau padariau užsakus su ketvirta.

—Mamyte, aš šiandie buvau įlipęs į pačią medžio viršunę!

—O tu, šelmi, užmiršai, kad tavo naujos kelnaitės!

—Ne, mamyte, neužmiršau kelnaitės taippat ten buvo!

—O tu, šelmi, kam tu mušei savo broliuką! — bara motina vaiką.

—Už tai stok dabar į kampą ir gailėkis!

Vaikas be prieštaravimo išpildo motinos paliepimą.

—Na, ar gailies, vaikeli?

—Gailiuos.

—O ko gailies.

—Kad dar vieną žandinį nedrožiau.

Vieno ukininko dukra vedėsi. Jos tėvas pasiuntė savo mažąjį sunų pakviest kaimyną. Vaikas, bijodamas pikto šuns, nėjo pro kiemą į vidurį, bet, priėjęs iš kitos pusės prie lango, klausia:

—Ar yra šuo?

—Ne, kieme laksto.

—Tėvas kviečia į vestuves.

—Gerai, kai parbėgs, pasakysiu.

Jonas Valaitis.

Tarptautinių Darbo Žinių Sutrauka.

Australija. Moterų algos.

Industrijos Boardas nustatė mažiausią algą kokią moterims gali buti mokama, tai tris dešimts aštuoni šilingai už keturias dešimts aštuonias darbo valandas.

Brazilija. Vatos išdirbystė.

Sulyg Brazilijos Audimo Darbininkų Pirmojo Tautinio Kongreso, kuris susirinko pereitą vasarą Rio Janeiro mieste ir kuris sutvėrė Audimo Darbininkų Tautinę Federaciją Brazilijoje randasi 130,000 darbininkų vien tik vatos išdirbystėje.

Namas beturčiams.

Pernambuco gubernatorius, rugsėjo 24 d., 1924 m. pasirašė po aktu, kuris įsteigia fondą, ir kuris bus naudojamas statymui namų Pernambuco miesto beturčiams.

Kanada. Darbo išsiplėtojimas.

Montrealo išdirbystės, sykiu su kitais transportacijos darbais per pastaruosius du mėnesiu parodė prielankų išsiplėtojimą. Tuomi keičiasi situacija kokia buvo vasaros laiku.

Kuba. Darbo perviršis.

Kuboje randasi darbo daugiau neg darbininkų, ir dabartinis darbo perviršis nuolat mažinas atvykstant imigrantams iš pietinės Europos.

Anglija ir Valija: Mažinas pašalpa beturčiams. Lapkričio m. 1924 m. pranešimais, skaičiaus žmonių, kurie gauna pašalpą Anglijoje ir Valijoje.

Voketija: Darbo reikalavimai. Ukių darbininkai, prityrę teknikai metalo išdirbystėje, ir prityrę darbininkai audimo ir namų statymo išdirbystėje, dabartiniu laiku labiausia reikalaujami Saksonijoj.

Nedarbas. Nedarbo situacija pradeda šiek-tiek gerėti Vokietijoj. Pranešama, kad spalio m. 1924 m. žmonių skaičius gaunantis pašalpą sumažėjo ant dvidešimts nuošimčių; taippat mažėja skaičius tų, kurie reikalauja darbo.

Norvegija: Žvėjų streikas.

Sakoma, kad mažinimas mokesčių žvejams privertė juos sustreikuoti lapkr. 1 d., 1924 m.

Sumarta: Reikalauja darbininkų. Kaskart didėjant agrikulturos išdirbystėj prieita prie darbininkų trukumo.

L. B.

Proga del Visų.

Įsigyk sau Namą per musų prirodymą visuomet gausit pigiau kaip kitur, nepaisant kur arba, kokioj dalyj miesto, nes mes susižinom su didelėm Korporacijom. Turime Namų pardavimui visose dalyse Naujoj Anglijoj. Taipgi mes parduodame Ukes ir Lotus nežiurint kokioj Valstijoj norėtumėt. Sutaisome visokius dokumentus, Apdraudžiame (Insurinam) visokią nuosavybę.

Su viršminėtais reikalais kreipkitės pas:

M. J. KASTANT,
1348 Cambridge St., Room 4,
Cambridge, Mass.
Tel. Porter 2179
Notary Public, Constable.

NAUJAS IŠRADIMAS

DEKSNIO GALINGA MOSTIS

Gydo, Reumatizma, Ranku, Koju, Nugaros skaudejima, Šalti, Ranku, Koju, tirpima. Dusuli, Galvos skaudejima, ir teip visokius skaudejimus (tik ne ronas).

Tukstančiai žmoniu yra išsigyde o milijonai dar nežino apie tai.

Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta aukso, kiek ji pati sveria sulig naudos gydymo.

Kaina 75 centai, $1.50 ir $3.00, ir 10 centu extra už persiuntima.

Klauskite pas aptiekorius teip DEKEN'S NEW DISCOVERY OINTMENT.

Deksnis Ointment Co.
518 MAIN ST. BOX 352
HARTFORD, CONN. U. S. A.

Trynimas Visados Suteikia Palengvinimą!

Neatsidėkit ant riebaluotų mosčių, kuomet jums butinai reikalingas linimentas!

Įreg. S. V. PAIN-EXPELLER Pat. Ofise.

visuomet buvo pagelbinga gyduole. Tis yra puikiausis ir labiausiai patikėtinas linimentas, koki tik pinigai gali nupirkti. Nėra tikrasis, jei neturi INKARO vaisbaženklio.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

Kelionė į Lietuvą

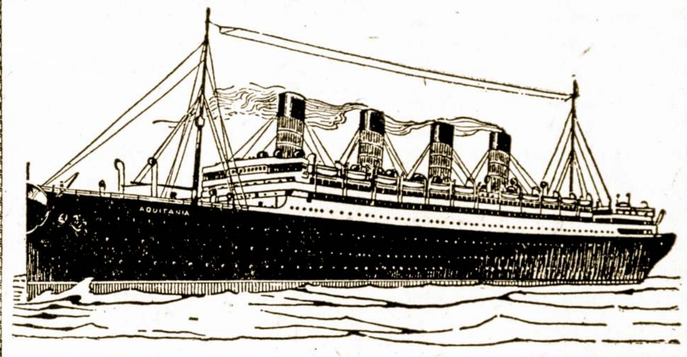

GERIAUSIAIS LAIVAIS IŠ BOSTON AR NEW YORK.

IŠ BOSTONO LAIVAI IŠPLAUKS:

Sausio 19 d., 1925 m. Laivu ANTONIA.
Vasario 22 d., 1925 m. Laivas LANCASTRIA.

IŠ NEW YORKO LAIVAI IŠPLAUKS:

Sausio 24 d., 1925 m.	LANCASTRIA.
Vasario 14 d., 1925 m.	AUDANIA.
Vasario 21 d. 1925 m.	AQUITANIA.

Šie laivai yra greičiausi per 6 d. perplaukia Atlantiką, kurie manote važiuoti Lietuvon, prašome iš kalno kreiptis pas mus, o mes parupinsime visus dokumentus kelionei ir sugrįžimui į Ameriką.

SANDARA

327 E St., So. Boston, Mass.

Muzikos Veikalai

Tik ką išėjo iš spaudos aštuoni nauji muzikos veikalai. Dainavimui su piano akompanemento.

Parašė A. BAČIULIS.

1. Audra Prieš Dieną (Solo)	$1.00
2. Žvaigždutė (Solo) ir Aušta Rytas (Duetas)	.75
3. Oi, Dainos (Solo arba Duetas)	.50
4. Nokturnas (Duetas Bassui ir Sopranui)	$1.25
5. Piemenelis (Duetas)	.50
6. O, Laisvė (Mišram Kvartetui arba Chorui)	.50
7. Myliu (Mišram Kvartetui arba Chorui)	.75
P. S. Imant visus veikalus sykiu	$4.00

Siųsdami užsakymus, siųskite ir pinigus, išperkant pašto money orderį sekančiu antrašu:

A. BAČIULIS,
P. O. BOX 16, So. Boston, Mass.

Kam Naudoti Castor Oil Kad

TAK-A-LAX

Toj linijoj liuosuotojas. Jis priimnus gerti ir duoda gerás pasekmes dėl jaunų ir senų.

MUTUAL PHARMACAL CO.

8 už 10c. Boston, Mass. 24 už 25c.

SAVAITINIS VISUONENĖS, POLITIKOS, LITERATŪROS IR MOKSLO LAIKRAŠTIS,

EINA KAS ŠEŠTADIENIS.

Kaina metams Suv. Valst. $2.00
Pusei metų 1.00
Užsienyj ir Lietuvoj met. 3.00
Pusei metų 1.50

"Varpas" yra laisvos ir pažangiosios minties laikraštis, teisingai nušviečia pasaulinę ir ypatingai Amerikos politiką, paduoda daug žinių iš Lietuvos ir tvirtai stovi už nepriklausomos, laisvos ir demokratingos Lietuvos ir Lietuvių reikalus. Jei nori gerų ir teisingų žinių, užsirašyk "Varpą." Siųsk pinigus šituo adresu:

"V—A—R—P—A—S"

3251 So. Halsted St., Chicago, Ill.

SEIMO NARYS KUN. DAGILIS PATRAUKTAS TIESON.

Valstybės Gynėjo parėdymu dėl Viešvienų trukšmo, sulig policijos protokolo davinių, patraukti tieson taipgi ir iš kitos pusės trukšmininkai: kun. Dagilis ir Kazlauskis, kurie šaudydami iš revolverių sukėlė dar didesnę suirutę. Policija kun. Dagiliui liepiant šaudyti, atsisakė tai daryti. Tuomet jis su savo bendru iš šventoriaus ėmė piškinti.

Bell Phone: Oregon 0863-J.

Dr. Ignotas Stankus

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa

L—I—E—T—U—V—I—S DAKTARAS (gydo ligas) IR CHIRURGAS (daro operacijas).

OFISA VALANDAS:
Nuo 9 iki 11 A. M.
Nuo 2 iki 4 P. M.
Nuo 7 iki 8 P. M.
Nedeliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

Tel. S. B. 2805-R.

Lietuvis Optometristas

Išegzaminuoju akis priskiriu akinius ir kreivas akis atitaisau, tinkamu laiku.

J. L. PAŠAKARNIS, O. D.
447 Broadway,
So. Boston, Mass.

W. Newton 1463-W

Lietuvys Advokatas

Veda visokias provas, kaip tai: civilviškas ir kriminališkas; padaro visokius dokumentus prie . mo ir pardavimo.

FRANAS J. KALINAUSKAS.

414 Broadway, S. Boston, Mass.
Ofiso Tel. S. B. 441

Mūsų Daryti Paveikslai Visiems Patinka.

JURGIS STUKAS
Fotografas.

Padarome dailius paveikslus: Vestuvių, Šeimynų ir Pavienių. Užlaikom visokios rušies rėmus ir darom didelius paveikslus.

453 Broadway,
So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 0464-J.

Išegzaminuojam akis ir pritaikom akinius.

H.S. Stone O.D.

Akiu Specialistas

399a Broadway,

Tarpe E ir F gatvių South Boston

Tel. So. Boston 270

DR. JOHN MacDONNELL, M. D.

Ofiso valandos:
Rytais iki 9 vai.
Po pietų 1 iki 3
Vakarais 6 iki 8.

386 Broadway So. Bos...

LIETUVIS GRABORIUS

Šiuomi pranešu vietos ir apielinkės lietuviams, jog laidotuves aprupinu kogeriausiai ir už pigiausią kainą negu kiti. Į apielinkius miestukus važiuoju ir už tai nieko nerokuoju. Dieną ar naktį kreipkitės šiuom antrašu

P. J. AKUNEVICIUS.
258 W. Broadway,
So Boston, Mass.
Office Tel. 381
Gyvenimo Tel. 0183-W.
820 E. Sixth St.,

Juokai ir Satyra.

—Aš nemačiau tavęs bažnyčioje praeitą nedėldienį.

—Ne. Mat, nelijo.

Kažką užsimąstęs profesorius:— Ar nematėte kai kur mano skrybėlės?

Mokinys:— Tamsta turi ją ant galvos.

Profesorius:— Ačiu tau, bučiau išėjęs be skrybėlės.

—Tamsta duodi savo darbininkams dvi savaites atostogų, ar ne, ponas Baltrau?

—Keturias, Tamsta.

—Keturias?

—Taip, dvi kada aš važiuoju atostogų ir dvi, kada jie.

—Duok man porą užvalkalų.

—Kokio didžio?

—Aš nežinau. Bet aš nešioju 7 numerio skrybelę.

Prosekiutoris klausinėjo negrą liudininką:

—Na, Jonai, pasakyk mums ką tu žinai apie tas muštynes?

—Nagi, — pradėjo Jonas, — aš mislinu...

—Man nesvarbu, ką tu mislini. Pasakyk mums, ką tu žinai.

—Bet, Tamsta, — pasiteisinančiai tarė Jonas, — aš — ne advokatas. Aš negaliu kalbėti be mislijimo.

—O, prašau, panelė Ona! — prašė jaunikaitis rimtai. — Nevadink manęs "Ponas Raganius."

—Bet mudviejų pažintis yra tokia trumpa, tu žinai... — tarė ji. — Tat kodėl man nevadint tavęs taip?

—Dėl to, atsakė vaikinas, kad mano pavardė yra Draganius, o ne Raganius.

—Ar tėtė buvo pirmas vyras, kuris pavadino tave tekėti, mama?

—Taip. Bet kam tu to klausi, dukrele?

—Aš manau, kad mama butum geriau padarius, jei butum dar palaukus ir pasidairius.

Firmos perdėtinis sugavo vaiką meluojant. "Vaikine, — sako jis, — ar tu žinai kas padaroma su vaikais, kurie pasakoja melą?

"Taip, Tamsta, — buvo atsakymas. — Kada jie suauga į metus, firma išleidžia juos į žmones, kaipo savo agentus."

Pati:— Aš manau, kad tu nori pasiliuosuoti nuo manęs, kad galėjus vėl apsivesti?

Vyras:— Ne, aš noriu tik pasiliuosuoti nuo tavęs.

—Ką darysime šį vakarą? Busime namie?

—Ne. Mes pagavom didelį šaltį ir kosulį. Einame į teatrą.

—Ar Petrėnas namie?

—Kuris? Čia gyvena du broliai.

Valandėlę vyras nežinojo ką sakyti, paskui susiprato:

—Tas, ką turi seserį Chicagoje.

—Brangioji, ar tekėsi už manęs?

—Jonai, aš negaliu tekėti už tavęs. Bet visada aš atminsiu tavo gerą skonį.

—Mano vyras knarkia. Ar nežinote, tamsta, ko tokio įsikišti į ausis, kad aš galėčiau miegoti?

—Kaip kurioms vata pagelbsti.

—Ar jis labai geras šuo?

—Ištikrųjų. Aš buvau pardavęs jį keturis kartus ir visada jis parbėgo atgal pas mane.

Maža mergaitė rašo apie "Savo šeimyną": "Musų šeimynoje yra trys: motina, tėvas ir aš. Aš esu jauniausia."

Parupino Vėjų Sesuo.

KĖLKO NELOŠIA KORTOMIS.

—Ar tamista loši kortomis?

—Ne.

—Dėl ko?

—O, yra daug priežasčių!

—Kiek?

—Dešimts.

—Kokios gi?

—Maža pinigų — viena, pati —antra ir aštuoni vaikai.

—Žinai brolyt, išalkau, kaip šuo, o tu?

—Aš kitos veislės.

—Žinai, mielas, išsigersim dar po vieną, gal negreit pasimatysiva.

—Kad brolyt, jau dabar aš tavęs nebematau.

Atsiprašė — nežinojo.

—Bet, tamsta, nė gėdos nesupranti — visą laiką taip keiki tą moteriškę.

—Tai mano žmona!

—O kada tamsta vedei?

—Jau visa savaitė.

—A! Tai atsiprašau!

Mįslė.

Kas yra III klasės vagonas, kai krašte yra daug žydų šmugelninkų?

Ats.: Vieta, kur nėra vietos.

Pagyvenusiam mėlynnosiui vaidilai režiseris sako:

—Tamsta turėsi išgerti nuodų taurę... Iliuzijai, taurėj bus įpilta vandens.

—Kaip! Man įpils vandens? Juk aš vandens neapkenčiu. Jei esat toki šykštus, kad negalit pasiulyti nei konjako, nei romo —verčiau įpilkit nuodų.

—Tai jau, sakai, vedei? Sveikinu, sveikinu! Bet ar vedei iš meilės, ar dėl naudos?

—Ne, žinai, visai dėl kvailumo!

—Jei, dėde, sergi raumatu, tai dėlko nesigydai?

—Dėlto, kad aš be jo anksčiau nežinojau oro.

—Ką, brolau! Tau vėl nelaimė! Dievas trečią žmoną atsiėmė.

—Oi, dievas žino, tai ima, bet imu ir aš: jau padariau užsakus su ketvirta.

—Mamyte, aš šiandie buvau įlipęs į pačią medžio viršunę!

—O tu, šelmi, užmiršai, kad tavo naujos kelnaitės!

—Ne, mamyte, neužmiršau kelnaitės taippat ten buvo!

—O tu, šelmi, kam tu mušei savo broliuką! — bara motina vaiką.

—Už tai stok dabar į kampą ir gailėkis!

Vaikas be prieštaravimo išpildo motinos paliepimą.

—Na, ar gailies, vaikeli?

—Gailiuos.

—O ko gailies.

—Kad dar vieną žandinį nedrožiau.

Vieno ukininko dukra vedėsi. Jos tėvas pasiuntė savo mažąjį sunų pakviest kaimyną. Vaikas, bijodamas pikto šuns, nėjo prokiemą į vidurį, bet, priėjęs iš kitos pusės prie lango, klausia:

—Ar yra šuo?

—Ne, kieme laksto.

—Tėvas kviečia į vestuves.

—Gerai, kai parbėgs, pasakysiu.

Jonas Valaitis.

Tarptautinių Darbo Žinių Sutrauka.

Australija. Moterų algos.

Industrijos Boardas nustatė mažiausią algą kokią moterims gali buti mokama, tai tris dešimts aštuoni šilingai už keturias dešimts aštuonias darbo valandas.

Brazilija. Vatos išdirbystė.

Sulyg Brazilijos Audimo Darbininkų Pirmojo Tautinio Kongreso, kuris susirinko pereitą vasarą Rio Janeiro mieste ir kuris sutvėrė Audimo Darbininkų Tautinę Federaciją Brazilijoje randasi 130,000 darbininkų vien tik vatos išdirbystėje.

Namas beturčiams.

Pernambuco gubernatorius, rugsėjo 24 d., 1924 m. pasirašė po aktu, kuris įsteigia fondą, ir kuris bus naudojamas statymui namų Pernambuco miesto beturčiams.

Kanada. Darbo išsiplėtojimas.

Montrealo išdirbystės, sykiu su kitais transportacijos darbais per pastaruosius du mėnesiu parodė prielankų išsiplėtojimą. Tuomi keičiasi situacija kokia buvo vasaros laiku.

Kuba. Darbo perviršis.

Kuboje randasi darbo daugiau neg darbininkų, ir dabartinis darbo perviršis nuolat mažinas atvykstant imigrantams iš pietinės Europos.

Anglija ir Valija: Mažinas pašalpa beturčiams. Lapkričio m. 1924 m. pranešimais, skaičiaus žmonių, kurie gauna pašalpą Anglijoje ir Valijoje.

Voketija: Darbo reikalavimai. Ukių darbininkai, prityrę teknikai metalo išdirbystėje, ir prityrę darbininkai audimo ir namų statymo išdirbystėje, dabartiniu laiku labiausia reikalaujami Saksonijoj.

Nedarbas. Nedarbo situacija pradeda šiek-tiek gerėti Vokietijoj. Pranešama, kad sausio m. 1924 m. žmonių skaičius gaunantis pašalpą sumažėjo ant dvidešimts nuošimčių; taippat mažėja skaičius tų, kurie reikalauja darbo.

Norvegija: Žvejų streikas.

Sakoma, kad mažinimas mokesčių žvejams privertė juos sustreikuoti lapkr. 1 d., 1924 m.

Sumarta: Reikalauja darbininkų. Kaskart didėjant agrikulturos išdirbystėj prieita prie darbininkų trukumo.

L. B.

Proga del Visų.

Įsigyk sau Namą per musų prirodymą visuomet gausit pigiau kaip kitur, nepaisant kur arba, kokioj dalyj miesto, nes mes susižinom su didelėm Korporacijom. Turime Namų pardavimui visose dalyse Naujoj Anglijoj. Taipgi mes parduodame Ukes ir Lotus nežiurint kokioj Valstijoj norėtumėt. Sutaisome visokius dokumentus, Apdraudžiame (Insurinam) visokią nuosavybę.

Su viršminėtais reikalais kreipkitės pas:

M. J. KASTANT,
1348 Cambridge St., Room 4,
Cambridge, Mass.
Tel. Porter 2179
Notary Public, Constable.

NAUJAS IŠRADIMAS

DEKSNIO GALINGA MOSTIS

Gydo, Reumatizma, Ranku, Koju, Nugaros skaudejima, Šalti, Ranku, Koju, tirpima, Dusuli, Galvos skaudejima, ir teip visokius skaudejimus (tik ne ronas).

Tukstančiai žmoniu yra išsigyde o milijonai dar nežino apie tai.

Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta aukso, kiek ji pati sveria sulig naudos gydymo.

Kaina 75 centai, $1.50 ir $3.00, ir 10 centu extra už persiuntima.

Klauskite pas aptiekorius teip DEKEN'S NEW DISCOVERY OINTMENT.

Deksnis Ointment Co.
518 MAIN ST. BOX 352
HARTFORD, CONN. U. S. A.

Trynimas Visados Suteikia Palengvinimą!

Neatsidėkit ant riebaluotų mosčių, kuomet jums butinai reikalingas linimentas!

Įreg. S. V. PAIN-EXPELLER Pat. Ofise.

visuomet buvo pagelbinga gyduole. Jis yra puikiausis ir labiausiai patikėtinas linimentas, kokį tik pinigai gali nupirkti. Nėra tikrasis, jei neturi INKARO vaisbaženklio.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

Kelionė į Lietuvą

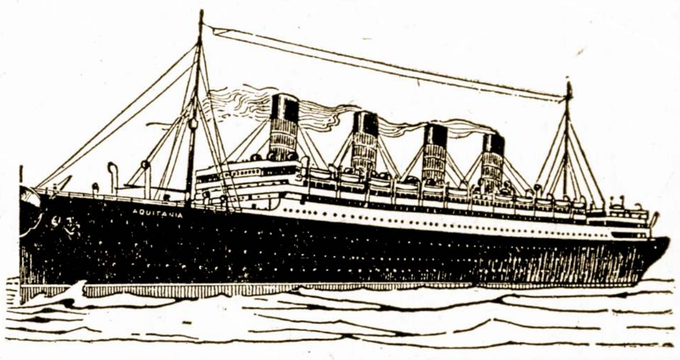

GERIAUSIAIS LAIVAIS IŠ BOSTON AR NEW YORK.

IŠ BOSTONO LAIVAI IŠPLAUKS:

Sausio 19 d., 1925 m. Laivu ANTONIA.
Vasario 22 d., 1925 m. Laivas LANCASTRIA.

IŠ NEW YORKO LAIVAI IŠPLAUKS:

Sausio 24 d., 1925 m.	LANCASTRIA.
Vasario 14 d., 1925 m.	AUDANIA.
Vasario 21 d. 1925 m.	AQUITANIA.

Šie laivai yra greičiausi per 6 d. perplaukia Atlantiką, kurie manote važiuoti Lietuvon, prašome iš kalno kreiptis pas mus, o mes parupinsime visus dokumentus kelionei ir sugrįžimui į Ameriką.

SANDARA

327 E St., So. Boston, Mass.

Muzikos Veikalai

Tik ką išėjo iš spaudos aštuoni nauji muzikos veikalai. Dainavimui su piano akompanemento.

Parašė A. BAČIULIS.

1. Audra Prieš Dieną (Solo) $1.00
2. Žvaigždutė (Solo) ir Aušta Rytas (Duetas) .... .75
3. Oi, Dainos (Solo arba Duetas) ..... .50
4. Nokturnas (Duetas Bassui ir Sopranui) $1.25
5. Piemenelis (Duetas) ..... .50
6. O, Laisvė (Mišram Kvartetui arba Chorui) ..... .50
7. Myliu (Mišram Kvartetui arba Chorui) ..... .75

P. S. Imant visus veikalus sykiu $4.00

Siųsdami užsakymus, siųskite ir pinigus, išperkant pašto money orderį sekančiu antrašu:

A. BAČIULIS,
P. O. BOX 16, So. Boston, Mass.

Kam Naudoti Castor Oil Kad

TAK-A-LAX

Toj linijoj liuosuotojas. Jis priimnus gerti ir duoda gerás pasekmes dėl jaunų ir senų.

MUTUAL PHARMACAL CO.
8 už 10c. Boston, Mass. 24 už 25c.

SEIMO NARYS KUN. DAGILIS PATRAUKTAS TIESON.

Valstybės Gynėjo parėdymu dėl Viešvienų trukšmo, sulig policijos protokolo davinių, patraukti tieson taipgi ir iš kitos pusės trukšmininkai: kun. Dagilis ir Kazlauskis, kurie šaudydami iš revolverių sukėlė dar didesnę suirutę. Policija kun. Dagiliui liepiant šaudyti, atsisakė tai daryti. Tuomet jis su savo bendru iš šventoriaus ėmė piškinti.

Bell Phone: Oregon 0863-J.

Dr. Ignotas Stankus

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa

L—I—E—T—U—V—I—S DAKTARAS (gydo ligas) IR CHIRURGAS (daro operacijas).

OFISA VALANDAS:
Nuo 9 iki 11 A. M.
Nuo 2 iki 4 P. M.
Nuo 7 iki 8 P. M.
Nedeliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

Tel. S. B. 2805-R.

Lietuvis Optometristas

Išegzaminuoju akis priskiriu akinius ir kreivas akis atitaisau, tinkamu laiku.

J. L. PAŠAKARNIS, O. D.
447 Broadway,
So. Boston, Mass.

W. Newton 1463-W

Lietuvys Advokatas

Veda visokias provas, kaip tai: civiliškas ir kriminališkas; padaro visokius dokumentus prie mo ir pardavimo.

FRANAS J. KALINAUSKAS.

414 Broadway, S. Boston, Mass.
Ofiso Tel. S. B. 441

Mūsų Daryti Paveikslai Visiems Patinka.

JURGIS STUKAS
Fotografas.

Padarome dailius paveikslus: Vestuvių, Šeimynų ir Pavienių. Užlaikom visokios rušies rėmus ir darom didelius paveikslus.

453 Broadway,
So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 0464-J.

Išegzaminuojam akis ir pritaikom akinius.

H.S. Stone O.D.

Akiu Specialistas
399a Broadway,
Tarpe E ir F gatvių South Boston

Tel. So. Boston 279

DR. JOHN MacDONNELL, M. D.

Valanda priimkabsti ir gydymui
Ofiso valandos:
Rytais iki 9 val.
Po pietų 1 iki 3
Vakarais 6 iki 8.
386 Broadway So. Boston

LIETUVIS GRABORIUS

Šiuomi pranešu vietos ir apielinkės lietuviams, jog laidotuves aprupinu kogeriausiai ir už pigiausią kainą negu kiti. Į apielinkius miestukus važiuoju ir už tai nieko nerokuoju. Dieną ar naktį kreipkitės šiuom antrašu

P. J. AKUNEVICIUS.
258 W. Broadway,
So Boston, Mass.
Office Tel. 381
Gyvenimo Tel. 0183-W.
820 E. Sixth St.,

VARPAS

SAVAITINIS VISUONENĖS, POLITIKOS, LITERATŪROS IR MOKSLO LAIKRAŠTIS,

EINA KAS ŠEŠTADIENIS.

Kaina metams Suv. Valst. $2.00
Pusei metų 1.00
Užsienyj ir Lietuvoj met. 3.00
Pusei metų 1.50

"Varpas" yra laisvos ir pažangiosios minties laikraštis, teisingai nušviečia pasaulinę ir ypatingai Amerikos politiką, paduoda daug žinių iš Lietuvos ir tvirtai stovi už nepriklausomos, laisvos ir demokratingos Lietuvos ir Lietuvių reikalus. Jei nori gerų ir teisingų žinių, užsirašyk "Varpą." Siųsk pinigus šituo adresu:

"V—A—R—P—A—S"

3251 So. Halsted St., Chicago, Ill

Lietuviai Amerikoje.

MONTELLO, MASS.

Amerikos Vėliava. Lietuvių Tautiškas Namas. Komunistų Darbai.

Lietuvių Tautiškas Namas tapo čia įsteigtas 1913 metais. Amerikos vėliava buvo įnešta ir pakabinta minėtam name nuo pirmos dienos jo atidarymo. Vėliava visada buvo prideramai per lietuvius pagerbta. O 1917 m., Amerikai įsimaišius į pasaulinį karą, liko įnešta Namo Bendrovės susirinkime, kad ant Lietuvių Tautiškojo namo, kaipo viešos įstaigos, butų iškelta Amerikos vėliava. Susirinkime pasirodė netikėto pasipriešinimo tam sumanymui. Lietuviai piliečiai, matydami tokį nerimtą pasipriešinimą, kreipės prie Franklino Kliubo ir Lietuvių Piliečių Kliubo, prašydami jų prisidėti prie iškėlimo vėliavos ant aukščiau minėto namo. Minėtų kliubų nariai sudėjo pinigus, nupirko vėliavą ir surengė Lietuvių Tautiškame name iškilmes, kuriose dalyvavo daug miesto valdininkų ir šiaip veikėjų. Bet kuomet prasidėjo vėliavos iškilmės, staiga sustojo publikoje tulas skaitlius lietuvių ir koliodamiesi išmaršavo per duris. Kas, žinoma, padarė didelę gėdą lietuviams prieš svetimtaučius.

Bet negana to. Kiek laiko prabėjus, vėliava dingo nuo Tautiško Namo. Tada minėtų Kliubų paskirtas komitetas, pradėjo tyrinėti dalyką ir ieškoti, kur vėliava galėjo dingti. Pagaliau vėliava atrasta Name, dėl paniekos suraišiota virvėmis ir įmesta į šėpą. Dėl tokio atsitikimo buvo pasitarta su rimtais valdininkais, kas daryti. Valdininkai patarė tai nutilėti. Nes, esą, tas tik padarytų didelį negražumą lietuviams ir kartu amerikiečiams. Dėl to tai ir nebuvo viešai paskelbta šis negražus bolševikų pasielgimas.

Vėliau čia bolševikai pradėjo labai viešai ir smarkiai veikti pašalpinėse draugystėse, be priežasties išmesdami kai kuriuos narius iš pašalpinių draugysčių ir tuo juos labai nuskriausdami. Šiandie čia bolševikai diktuoja šioms organizacijoms: Lietuvių Tautiško Namo Bendrovei, Švento Roko draugijai ir Lietuvių Piliečių Kliubui. Šių organizacijų čarteriai bei konstitucijos yra laužomi per bolševikus. Dėl to rimtesni nariai patraukė šių organizacijų valdybas, kurios susideda iš bolševikų, atsakomybėn. Teisme, prasidėjus tardymui, bolševikai pamatė, kad jiems bus riestai. Ir ar žinote, ką jie išgalvojo, kad apdumus kai keno akis? Ogi štai kokį šposą jie sumanė:

Gruodžio 28 d. 1924 m., nedėlios vakare šaukiamas susirinkimas į tautišką namą iškėlimui Amerikos vėliavos ant tos įstaigos. Ant plakatų skelbiama, kad busiąs miesto majoras, mokyklų perdėtinis ir kiti žymųs miesto valdininkai. Busiąs koncertas ir prakalbos. Prašoma atsilankyti visi nariai, suspenduoti ir nesuspenduoti. Be to kalbėsią ir lietuviai "kalbėtojai," butent, vietinis Navickas ir K. Žiurinskas, iš Norwood, Mass.

Tokiuos apgarsinimus žmonės pamatę labai nustebo. Kaipgi, komunistai žada kelti vėliavą ant tautiško namo! O dar įdomiau tas, kad K. Navickas kalbės. Mat, anais metais šis žmogelis buvo sukėlęs trukšmą svetainėje ir išvedė dalį lietuvių iš svetainės, pakeliant Amerikos vėliavą ant Tautiško Namo; o dabar jis duosiąs prakalbą, kada ta pati vėliava bus pakeliama ant to paties namo.

Ir pats K. Žiurinskas anais metais nemažai trukšmo pridarė savo komunistine prakalba ir net reikėjo prieš valdžios teismą atsistoti šiam vyrukui. O dabar ir jis jau rengiasi prie patriotiškos prakalbos.

Atėjo minėta diena. Publikos prisirinko pilna svetainė pažiurėti, kas čia bus? Išeina S. K. Kriaučiunas, tas pats, ką anais metais, keliant ant tautiško namo Amerikos vėliavą, trukšmą kėlė. Kraučiunas aiškinasi, kad gavęs laiškus nuo miesto majoro ir kitų miesto valdininkų, jog jie negalėsią dalyvauti šioje iškilmėje. Paskui gi pradeda pasakoti publikai, kad, esą, reikią ir lietuviams pagerbti Amerikos vėliavą, kaipo tautos emblemą ir tt. Paskui gi pakelia užlaidą ant scenos, kur matyti vėliava lyg ant sienos pakabinta, susukta ir su šniuru surišta. Mergaitė pribėga ir šniurą atriša — vėliavą paliuosuoja. Išėjo taip, kad pirmiau bolševikai vėliavą surišo, o dabar ją paliuosavo. Gerai, kad nepribuvo miesto valdininkai, nes vėl lietuviams butų buvus gėda prieš juos dėl nesąmoningų bolševikų akcijų.

Apart paliuosuotos vėliavos buvo ant scenos dar dvi vėliavos, kurios stovėjo ant kotų pakabintos. Trys vyrai su triubomis pagrajino pagerbimui vėliavos. O kas dėl publikos atsistojimo, vakaro vedėjas pareiškė, kad ji gali daryti kaip kam patinka. Kas nori gali atsistoti; o kas nenori, tegu nesistoja. Tačiau visi sustojo. Toliau dainavo vietinis Liuosybės Choras. Bet minėtas choras yra vedamas tulo latvio, kuris, turbut, lietuviškai nemoka, kad Lietuvos himno nedainavo. Nedainavo nė Amerikos himno.

Toliau vakaro vedėjas perstatė Navicką, kaipo Tautiško Namo pirmininką, kalbėti. Pastarasis kalbėjo kaslink komunistų padarytos klaidos Tautiškam Name ir aiškino, kad busią klaidos atitaisytos ateinančiam metiniam mitinge. Mat, komunistai bandė atimti nario teises ne savo pažvalgų nariams. Dėl to tapo patraukti teisman.

Toliau pristatytas kalbėti K. Žiurinskas, kuris apgailestavo, kad lietuviai pradeda ištautėti Amerikoje ir nurodinėjo, kad lietuviams reikia rupintis palaikyti lietuvystę, kad lietuvių tauta neišnyktų. Mat, musų komunistai bandė lysti į rusų kailį, bet negalėjo; bandė į latvių kailį įsisukti, ir ten jiems nepavyko. O amerikonai visai jų neprileidžia. Tat ant galų pagalės jie pradeda susiprasti ir grįžti atgal prie lietuvių tautos.

Visą vakarą Kriaučiunas neišrodė, kaip vakaro vedėjas, bet daugiau buvo panašus į lošėją: sukinosi tarp trijų vėliavų vis kažką murmėjo, lyg anas žydelis ant kryžiaus Kristui mirus.

Buvo ir dailės kavalkėlių. Veronika Putvinskaitė-Belkienė padainavo keletą dainelių, smuiku palydint p-lei Benevičiutei. Dainavo vyrų kvartetas ir tt. Piano palydovė buvo p-lė Julė Vinkšnaičiutė. Labai gaila, kad tokios dainininkės, kaip Putvinskaitė-Belkienė dasileidžia tokiems tikslams. Nes tai yra grynas komunistų prigaudinėjimas lietuvių. Toksai bolševikų elgimasi tik žemina lietuvių vardą svetimtaučių akyse ir daro skriaudą visiems lietuviams.

Lietuvis Pilietis.

PATERSON, N. J.

Po didelės bangos šilko audėjų streiko ir užbaigiant senus metus, Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros 38 kp. pradeda atbusti.

Nesenai buvo laikytas kuopos susirinkimas, kuriame tapo aptarta daug svarbių klausimų ir nutarta greitoj ateityje suruošti pasilinksminimo vakarą.

Dar smarkiau sukruskime, gerbiami Sandariečiai ir pradėkime daugiau veikti. Pasistengkime prirašyti daugiau narių prie Sandaros ir skaitlingai lankyti savo susirinkimus.

J. Cilencavičia.

PITTSBURGH, PA.

Pittsburgo komunistai negalėdami atgaivint savo nusmukusio komunizmo tai griebėsi kriminalių šmeižtų per "Laisvę." Nesenai J. Miliauckas aprašydamas A. P. L. A. reikalus įkriminavo nesenai mirusį "dėdę" K. Varašių, J. K. Mažiukną, kad buk A. P. L. A. čekius mainė sykiu su komunistu Aleksiu, kuris su A. P. L. A. pinigais pabėgo. Nors tyrinėjimo komisija buvo ir J. Miliauskas ir samdė miesto auditorius, kad kaip nors butų galima apkaltint aukščiau minėtas ypatas, bet nieko negalėjo prirodyt. Vienok per laikraštį vėl šmeižia ir kaltina įkriminuojančiai.

Dabar vėl begėdiškas ir melagingas aprašymas tilpo "Laisvėj" apie mirimą Jono Daniuškevičiaus, kur rašo, kad miręs pas žinomą Sandariečių darbuotoją Praną Pikšrį, 3625 Butler St., ir kad dar radę lange negyvą. O ištikro tas žmogus gyveno 45-to Butler St. ir mirė St. Frences hospitoly. Tai kaip begėdiškai meluoja. Čia, mat, naujas komisaras Buknis "darbuojas," tik kažin ar toli "Laisvė" eis tokiomis begėdiškomis melagystėmis.

Sandarietis.

BRIDGEPORT, CONN.

Teatras ir Balius kartu. Didelė naujiena.

Sandariečiai veikia labai sekmingai. Sausio 17 d. 1925 m. bus parengtas gražus vakaras, kokio dar nėra buvę Bridgeporte, kur vietos lietuviai galės praleisti labai smagiai laiką ir už pigią kainą. Tame vakare bus perstatyta scenoj komedija "KAS BAILYS" labai juokingas veikalas. Taipgi bus gražus balius po lošimo. Vietos lietuviai, kurie ateis į šį parengimą tai nepamirš jo per visą šį metą, nes man sekant visą Sandariečių prisirengimą, matytis, kad jie deda visas pastangas, kad šis Teatras butų vienas iš pasekmingiausių ir nėra abejonės, kad taip bus.

Laike baliaus bus juokingų monologų ir dialogų, žodžiu sakant, viskas bus taip prirengta, kad visi stebėsis ir juoko tai jau iki valiai bus. Todėlei visi Bridgeporto ir apielinkės lietuviai ir lietuvaitės, kurie ateis pamatyti šį gražų veikalą bus pilnai pasiganėdinę.

Reporteris.

NAUJI LEIDINIAI.

"Kulturos" B-vė prisiuntė sekančius naujus leidinius paminėti:

"Sodžiaus Teatras," Brundalo, 99 p., kaina 3 lit. 75 ct.

"Aritmetikos Uždavinynas," vidurinėms mokykloms, II dalis, 149 p., kaina 4 litai.

"Kelias į šviesą", A. Jakučionies, 64 p. (mažiems vaikams vadovėlis), kaina 1 litas.

Šias knygas galima gauti kreipiantis šiuo adresu: "Kulturos" B-vė, Dvaro gatvė 83, Šiauliai, Lithuania.

Amerikas Lietuvių Pažangiajai Visuomenei.

Jau metai, kaip Amerikos skaitanti laikraščius pažangioji visuomenė turėjo progos išgirsti apie vienos klerikalų smaugiamosios mokyklos padėtį — apie Realinę Mariampolės gimnaziją. Anuomet, kam ne kam da galėjo buti neaišku, kodėl Realinė Mariampolės gimnazija ypatingo net Amerikos lietuvių visuomenės dėmesio reikalinga. Juk gimnazijų Lietuvoje buvo ir yra labai daug. Realinės Mariampolės gimnazijos mokytojai ir šiai įstaigai artimi žmonės ne daug terašė Amerikos laikraščiuose kodėl šita, o ne kita kuria Lietuvos aukštesniąja mokykla reikėtų susidomėti. Šį darbą puikiai atliko Lietuvos Amerikos lietuviški klerikalai. Be viso to purvo, kuris skelbiamas klerikalų laikraščiuose ir kraunamas ant šios mokyklos galvos, jie per Šv. Ministeriją ryžosi šiais metais Realę gimnaziją butinai likviduoti. Matydami, kad gimnazija skursta ir dėl buto ir dėl lėšų stokos, prisimesdami geradariais, š. m. birželio mėn. pasiulė ją suvalstybinti, o musiškai šnekant — skirti vedėju kunigą, mokytojais — zakristijonus ir davatkas ir tuo budu pasigaminti da vieną Mariampolės vienuolyno tvirtovės jau, rodos, penktą fortą. Šitą negudrią kombinaciją numatydami R. gimnazijos laikytojai griežtai atsisakė atiduoti taip sunkiai sukurtą mokslo įstaigą klerikalams. Ligi šiol Realinė Mariampolės gimnazija, kaip ir kitos Lietuvos mokyklos, gaudavo pašalpos iš Valstybės Iždo. Klerikalai, manydami, kad pažangioji visuomenė nepajėgs duoti šiai įstaigai lėšų, kiek mažiausia reikėtų jos laikymui, nuo šių metų rugpiučio 1 dienos atėmė iš gimnazijos Valstybės pašalpą, tikėdamiesi, kad gimnazija da prieš pradžią mokslo metų turės likviduotis ir jie toje pat vietoje galės atidaryti pageidaujamąją savo vienuolyno fortą. Gimnazijos laikytojai, turėdami domėje, kad klerikalų sauvalei turės ateiti galas, ir pasitikėdami, kad Lietuvoje ir Amerikoje rasis pakankamas skaičius žmonių, kurie nepagailės lėšų ir duos galimybės šiai įstaigai tęsti darbą, nusistatė Realinę Mariampolės gimnaziją laikyti ir be Valstybės pašalpos. Valstybės pašalpą sudarė apie 90000 lit. — 9000 dol. metams. Tokią pašalpą sulig Lietuvos Įstatymais turi teisės gauti ir gauna visos, net lenkų, Lietuvoje mokyklos. Iš pažymėto čia skaičiaus atimtųjų pinigų galima spręsti, kiek sunkioje padėtyje dabar yra musų gimnazija ir jos mokytojai. Atėmus pašalpą, mokytojai liko nepakenčiamoje padėtyje, nes surinktųjų iš mokinių pinigų užteko vos dviem mėnesiams trečdaliu pamažintoms algoms pamokėti, o lėšų daug dar reikia ir buto nuomai ir kitiems mokslo įstaigos bendriems reikalams. Nors ir be lėšų be kiek pakenčiamo ištekliaus žmogaus gyvenimui, R. gimnazijos mokytojai, žut but, ryžosi mokyklą laikyti, neleisti jos klerikalams praryti ir, tuo budu duoti progos Lietuvos ir Amerikos pažangiajai visuomenei ją išgelbėti. Lietuvos ir Amerikos laikraščiuose randame daug užuojautos, daug pasiryžimo padėti R. gimnazijai, tačiau čia labai yra brangus laikas, nes gali atsitikti ir taip, kad pavėlinta parama jau gali nerasti tų žmonių, kuriems ji skiriama. Dabar gimnazijos mokytojai gyvena arba skolintais pinigais, arba pragyvendami paskutinį savo turtą. Tokią padėtį mokyklos personalas galės tęsti da porą mėnesių ir jeigu per tą laiką mokykla negaus laukiamosios paramos, tai kad ir didžiausia širdgėla mokytojai verčiami bus gimnaziją likviduoti ir ieškoti darbo kitur.

Kadangi Mariampolė — visos Lietuvos klerikalų tvirtovė, vienuolynų centras, tai pažangiųjų žmonių mokslo įstaigos užsidarymas butų labai skaudus. Nenorime nustoti vilties, kad taip Amerikos, taip Lietuvos visi pažangieji žmonės neleis klerikalams praryti mokyklų. Todėl jeigu Amerikos lietuviai yra nusistatę R. gimnazijai padėti, prašome tat daryti be atidėliojimų, nes pavėlinta parama gali jau nepasiekti tikslo. Šiuo momentu Amerikiečių pagelba butų ypač svarbi, nes mokyklai išgyvenus da bent vienus metus, jau jos padėtis turės galutinai paaiškėti dėl paaiškėjusios bendrosios Lietuvos padėties.

F. Bortkevičienė,
R. Mar. Gim. Remti D-jos pirm.

Nariai:
K. Bielinis,
J. Šmulkštys,
B. Žygelis.

Sekret. **Baltrušaitis.**

Red. Pastaba: Šiame rašte minimi metai bei mėnesys yra praeitų metų, kuriuose raštas parašytas.

PROFESORIUS KAZYS BUGA.

Gavome labai skaudžią ir liudną žinią. Naktį iš gruodžio 1 į 2 d. Karaliaučiaus ligoninėje pasimirė profesorius Kazys Buga. Tai netikėta ir per ankstyva mirtis išplėšė musų tautai didelę mokslo jėgą. Mes netekome didžio savo kalbos žinovo ir kulturos darbininko. Lietuvos Universitetas neteko vieno įžymiausiojo, daug žadėjusio, profesoriaus. Negailestinga mirtis nutraukė jo brangią gyvybę, kai ji buvo įsitraukusi į našiausįjį darbą; nedavė jam pabaigti jo "Didžiojo Lietuvių Kalbos Žodyno," kurio paruošimu jis pastatė sau amžiną ir tvirtą paminklą musų tautoje ir šių amžių mokslo srity. To žodyno nepailstamas ir sunkus gaminimas daug prisidėjo prie jo sveikatos sugriovimo ir per ankstyvos mirties. Teisinga bus pasakius, kad jis žuvo — ne karo lauke, ne nuo kulipkos — bet nuo darbo naštos, kurią neapsakomu pasišventimu ir atsidavimu nešė ligi paskutinės sveikatos dienos.

Profesorius Kazys Buga buvo kito, daugelio svetimtaučių pripažinto genialingu, musų kalbos žinovo ir profesoriaus Kazio Jauniaus mokinys ir papėdininkas. Jis paveldėjo prof. K. Jauniaus mokslo darbų palikimą, tvarkė jį ir skelbė visuomenei. Jo ir jo didžio mokytojaus pastangomis išėjo "Lietuvių kalbos gramatika," "Aisčių studijos" ir didelė gausybė didesnių ir mažesnių raštų apie musų kalbą ir jos tyrinėjimus ir įvairiuose laikraščiuose ir žurnaluose. Prof. K. Buga dar nuo tų laikų, kai buvo draudžiama spauda, rupinosi musų kalbos tyrimu, dailinimu, gryninimu. Jis buvo vienas darbštesniųjų toje Kalbininkų Komisijoje, kuri Seinuose prieš karą nustatinėjo rašybą.

Profesoriaus laipsnį gavo Rusijos universitete. Profesoriavo Petrapinyj 1916 m., paskui Permės ir Tomsko universitetuose ligi 1920 metų ir, pagaliau, Lietuvos Universitete nuo jo įsikurimo.

Gimė 1879 metais gruodžio 7 d., Pažiegėje, Dusetų parapijos, Ežerėnų apskrityj. Mokslus ėjo Dvasinėj Seminarijoj, Petrapilio Universitete.

Kilęs iš valstiečių, jis buvo tikras musų tautos sunus, karštai ją mylėjo ir pašventė jai savo jėgas.

Dideliu gailesčiu tenka minėti jo belaikį miriną. Tebunie jam lengva gimtoji žemelė!

"Trimitas."

LIETUVOS ŽINIOS.

Trijų vyskupijų laikraštis. Girdėti, kad greitu laiku bus leidžiamas trijų Lietuvos vyskupijų bendras laikraštis. Redaktorium numatyta prel. Staugaitis.

Vedybų skaičius Klaipėdoje. Per šių metų pirmą pusmetį Klaipėdos krašte buvo 472 vedybų, 1997 gimimų, ir 1217 mirimų. Tuo budu prieaugio skaičius siekia 780.

Veža mėsią Prancuzijon. B-vė "Maistas" siunčia Prancuzijon pirmutinį savo mėsos transportą, butent, 16000 kilogr. avienos, 8000 kilogr. jautienos ir 2000 kilogr. konservų. Be to, po kiek laiko bus siunčiama naujas mėsos transportas. Mėsą transportuos prancuzų pirklys p. Drujan jurės keliu.

Naujas tiltas. Laukgalių — Viežaičių plente ties Garždais, per Minijos upę, šiais metais pastatytas naujas iš geležies betono tiltas. Tilto ilgis siekia 80 mtr.; statyba kainavo 295,000 litų. Statė Susisiekimo Ministerija.

Automobilių skaičius. Lapkričio 1 d. Lietuvoj buvo įregistruota 414 privatinių keleivinių automobilių, 79 motorinės platformos ir 214 motorciklių.

Lietuvos Vokietijos siena. Nesenai tam tikra Lietuvos ir Vokiečių mišri komisija apvažiavo Lietuvos — Vokietijos sieną. Komisijos kelionė nuo Lenkų demarkacijos linijos ties Goldape per Smalininkus, Tilžę iki juros tęsėsi 10 d. Iki Smalininkų pagrindan paimta senoji Rusų — Vokiečių siena. Visais punktais komisija pasiekė susitarimo ir apie tai pranešė generalei Lietuvių-Vokiečių komisijai Berlyne, kuri dar nėra baigusi derybų.

"Trimitas."

AMERICAN LITHUANIAN TEXTILE CORPORATION PRANEŠIMAS ŠĖRININKAM

Metinis Akcininkų susirinkimas viršminėtos korporacijos bus sausio 20 d., 1925 m., 10 val. išryto, Lietuvių Salėje, kampas Silver ir E gatvių, So. Boston, Mass.

Kadangi daugelis akcininkų yra permainę savo antrašus, ir naujų mums nepridavė, tai meldžiame visų akcininkų savo antrašus tuojaus mums priduoti ir imti atydon viršpaminėtą vietą ir laiką susirinkimui, ir dalyvauti jame kuoskaitlingiausia.

Kurie akcininkai negali dalyvauti, pareikalaukite permeinų (poxies) blankų, kurios bus tuoj išsiuntinėtos.

A. L. Tex. Corp. Valdyba,
253 Broadway, So. Boston, Mass

Sveikata, kaip ir laimė, mes ją imame branginti tada, kada jos netenkame.

Atkaklumas — tai silpnybė jėgos pavydale.

Rankos — proto pagelbininkės, bet ir protas reikia laikyti rankose.

Ne jėgų truksta žmonėms, bet valios.

Viktoras Hugo.

Pirmiau pats buk ramus, tuomet ir kitus nuraminsi.

Tomas Kempietis.

Mokslas.

Kazys Plungė.

EVOLIUCIJOS KONSEPCIJOS ĮTAKA Į MODERNINĘ FILOZOFIJĄ.

(Pabaiga)

Wundtui ir Fouillée noro — užsispyrimo konsepcija yra labai matoma. Jiedu mato visų evoliucijų tipą užsispyrimo gyvenimo transportaciją iš aklo impulso į sąvokinį pasirinkimą; Lamarko ir Darvino teorijos yra panaudojamos parėmimui nuomonės, kad gamtoje randasi tendencija prie evoliucijos, o ne taikinimasi prie išorinių aplinkybių. Kova už buvį tėra antraeilis dalykas. Aiškus jos permatymas priklauso nuo to, kad įtaka išorinių aplinkybių yra lengvai atsiekiama, kuomet vidujinės aplinkybės gali buti paįvairintos tik per išorinių efektus. Ardigo'ui išminties evoliucija buvo pradis taškas ir tipas: saintifinio hypotezio evoliucijoj mes randame progresą iš neapriboto (indistino) į apribotą (distino) ir tasai yra savybė visų evoliucijų, kaip tai pastebėjo Ardigo savo veikaluose. Opozicija tarp indistinio ir distinio prilygsta prie Spencerio opozicijos tarp tapatybės (homogeneity) ir daugpatybės-įvairumo (heterogeneity). Hypotezė apie paėjimą skirtingų veislių iš paprastesnių formų yra specialis generalių evoliucijos tiesų pavyzdis.

Wundt ir Fouilée pažiurose mes randame fundamentalę idealizmo supratimą fizinę fenomeną kaipo ekspresiją vidujausios gyvenimo prigimties. Jie skiriasi nuo senesnio Idealizmo tame, kur jie deda didelės svarbos ant evoliucijos kaipo realio, istorinio proceso, kuris keliauja pirmyn visada budamas komflikte su išorinėmis aplinkybėmis. Romantinis bijojimas realybės yra sulaužytas. Negali buti abejonės, kad Darvino pabrėžimas, kad kova už buvį yra butina evoliucijos aplinkybė buvo labai svarbus faktorius sugrąžinime filozofijos atgal į realizmą iš tyrų minčių dangaus. Ardigo filozofija, iš kitos pusės, pasireiškia daugiau kaipo pozitivizmo tęsinys ir gilinimasi, italų mąstytojas priėjo prie savo nuomonės neatsižvelgdamas į francuzų-anglų pozitivizmą. Nuolatinės evoliucijos nuomonė čia palaikoma opozicijoj Comtės ir Millo pertraukos filozofijai. Nuo Wundto ir Fouillée Ardigo skiriasi tuo, kad jis fizinę evoliuciją laiko ne kaipo staigų vidujinio egzistavimo ypatybių atidengimo, bet tiktai kaipo vienatinį, tačiau lengviausiai pavyzdį, evoliucijos.

III. Francuzų filozofams, kaipo Boutroux'ui ir Bergson'ui, evoliucija yra nuolatos einanti pirmyn ir iš vidaus, kuomet išoriniai patyrimai ir mokslas duoda mums tik fragmentus, sporadiniu procesus ir makaniškas kombinacijas. Bergsonui (atsižvelgiant į jo vėlesnį leidinį "L'Evolution Crëatrice") evoliucija susideda į ėlan de vie, kas musų fragmentinei abservacijai ir analystinei refleksijai apsireiškia, kaipo butų sulužus į daugelį elementų ir procesų. Medegos koncepcija mokslinėje formoje yra pasekmė nusitolinimo nuo, svarbiausia visai mokslinei refleksijai. Tose koncepcijose tvirta opozicija tarp vidujinės ir išorinės evoliucijos išreiškiama: vidujinių padėčių karalijoj eina spartus vystymas tobulumo formų — išorinių padėčių karalijoj eina evoliucija pertraukomis ir remiasi ant mekaniškų aplinkybių.

Mes matome, tatai, kad teorija evoliucijos paveikė į filozofiją nevienodai. Ji privertė idealistus mąstytojus perkratyti savo santikius su realiu pasaulių; ji privedė pozitivistinius mąstytojus surasti artimesnį sąryšį tarp faktų, ant kurių jie turėjo parėmę savo pažiuras; ji privertė mums visiems atidaryti akis ir laukti naujų galimybių, paeinančių per prima facie neišaiškinamų "umu" variacijų, kurios yra visos evoliucijos padėtis. Šis paskutinis dalykas yra keistai žingeidus. Gilesnė, negu spekulativė filozofija ir mekaninis mokslas pamatė savo triunfavimo laikais; mes pradedame regėti naujus upelius, kurių šaltinius ir priežastis mes dar turime atidengti. Aštriausia tas pasireiškia mutacijos teorijoj, kuri yra tik tvirtesnė akcentuacija svarbiausiojo Darvinizmo pastebėjimo. Svarbu matyti, kad analoginis klausimas įeina į fiziką per atidengimą rašioaktyvės fenomenos, ir į psichologiją per daleidimą naujų fizinių formacijų (prie ko laikosi Boutroux, William James ir Bergson). Iš to žvilgsnio Darvino mintis, lygiau kaip ir analoginės mintys kituose klausimuose, pakusė mus perkratyti savo pirmesnius daleidimus, žvilgsniu jų išlaikymo sveiko protavimo ir svarbos. Kitaip sakant, jo teorija kovos už buvį verčia mus peržiurinėti aplinkybes ir išdiskusuoti pažvalgas į žmogaus gyvenimą, draugiją ir svarbą, kuri jiems priklauso. Neužtenka laukti (ar bijoti?) naujai apsireiškiančių pavydalų; mes privalome pasistengti tyrinėti galimumą palaikyti tuos pavydalus, kurie ligšiol buvo pamatas žmogaus gyvenimo.

IŠ KUR MES LIETŲ GAUNAM.

Jei pastatysi kokį indą vandens pripiltą, ypač kur ant saulės, tai už tam tikro laiko indas bus tuščias. Kur dingo vanduo? Ogi į orą išgaravo nematomu budu. Į orą garuoja vanduo iš upių, prudų, iš visur, kur tik jo randasi. Išgaravęs jis pakila aukštai ir pradeda rinktis ant ten esamų dulkių. Kada susirenka jo tiek daug, kad sunku bepasilaikyti ore, tai migla pradeda kristi žemyn; bekrintant susidaro dideli lietaus lašai. Tai taip mes gauname lietų.

KODĖL DRAPANOS NEDŽIUSTA.

Yra tokių dienų, kuriose drapanos nedžiusta. Tas yra dėl to, kad oras esti pilnas drėgnumo ir daugiau vandens nebegali imti.

ŠILTAS, AR ŠALTAS ORAS TURI DAUGIAU DRĖGNUMO.

Žinoma, kad šiltas. Šiltas oras daugiau vandens paima į save. Jei netiki, tai gali persitikrinti. Paimk buteliuką ir įpilk kelis lašus vandens, taip kad tas tik prirasotų. Tada truputį pakaitink butelį ir pamatysi, kad vandens karolių buteliuke nebėra. Tuojau užkimšk jį, kad negalėtų įsigauti oro, ir duok atvėsti. Atvėsus, vėl atsiras tie patys vandens karoliai. Tas gi kaip tik ir parodo, kad šiltas oras talpina daugiau drėgnumo.

— ——— –

KODĖL VĖJUOTĄ DIENĄ GERIAU DŽIUSTA.

Kada oras prisisunkia drėgnumo, tai jei jo nieks nejudina, jis negali daugiau vandens į save paimti. Dėl to šlapia gatvė, ar šiaip kas šlapias nedžiusta greitai. Bet vėjuotą dieną oras nestovi ant vietos — apie šlapią vietą vis naujas oras, kuris dažnai esti dar neprisisunkęs pilnai drėgnumo. Dėl to tai daiktai ir džiusta greičiau.

KIEK KAS VANDENS IŠDUODA Į ORĄ.

Žmogus, kvėpuodamas ir prakaituodamas išleidžia į orą nematomu budu nuo puskvortės iki trijų kvortų vandens į dieną. Tas daug priklauso nuo žmogaus užsiėmimo: jei jis dirba sunkiau ir gauna sušilti, jis daugiau vandens išleidžia į orą ir priešingai.

Vidutinio didumo ąžuolas išleidžia apie 200 galionus vandens į dieną. Žinoma, vasaros laiku, kada esti lapuotas.

Vidutinis beržas karštą dieną išleidžia į orą apie 125 galionus vandens; šaltą dieną tik apie du ar tris galionus. Karštą dieną akras pievos išleidžia į orą apie 16,000 galionų vandens per dieną. Tai biskį daugiau, negu 50 bačkų.

IŠVADAS.

Tai matote, vanduo kyla į orą labai apščiai. Bet ore jis neturi kur pasidėti; kada nors jis turi sugrįžti ant žemės. Ir sugrįžta—lietumi, sniegu arba migla jis sugrįžta atgal ant žemės, paskui gi vėl kyla į orą. Ir taip eina be perstojimo.

Todėl, kada Lietuvos ukininkai neša aukas į bažnyčias ir meldžiasi, kad "dievas lietaus duotų," jie daro labai neprotingai. Kodėl neprotingai? Todėl, kad dievas nieko neturi su lietumi; lietus yra ne iš "dangaus," bet iš debesų, kurie randasi visai arti prie žemės ir kurie susidaro iš nuo žemės pasikėlusio į orą vandens.

Tavo Pareiga Jais Rupintis.

Maži kudikiai negali niekuomi sau pagelbėti! Kuomet jų viduriai užkietėja, jie nežino kas jiems kenkia. Tai yra reikalas jųs, motinos! Prižiurėkit juos rupestingai. Pridabokit, kad jų viduriai veiktų kiekvieną dieną. Ir jei apsireikštų nors mažiausis vidurių užkietėjimas, duokite jiems Bambino—Kudikių Geriausį Draugą. Kudikiai mėgsta ji. Jie net prašo daugiaus. Jis veikia greitai, lengvai, tikrai. Bonka 35c. aptiekose ar tiesiai iš laboratorijos.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th Street Brooklyn, N. Y.

Kolonijališkosios Dienos

Dienose Washingtono ir Lafayetto; Kosciuškos ir karaliaus Jurgio, buvo pilnai galiojančiu papročiu puikioms ponioms ir gražiai apsirėdžiusiems vyrams papuošti savo galvas su gražiais perukais. Jei šitas paprotys galiotų ligi šiol, tai šiandien daugelis žmonių galėtų paslėpti po peruku pleiskanomis apdengtas savo galvas. Tačiau vietoje to, jie šiandien naudoja

Ruffles

Pleiskanų mirtinąjį priešą, kuris, jei išteps, juomi galvą kasdien per savaitę ar dešimtį dienų ir vėliaus tik retkarčiais sulig reikalo, greitai apvalis galvos odą nuo šių erzinančių baltų lupynų; nežėjimas tuojaus pranyks ir plaukai tuojaus atgaus savo naturalį, normalį gražumą. Ruffles galima gauti visose aptiekose po 65c. bonką, arba už 75c. prisiunčiame paštu tiesiai iš dirbtuvės.

F. AD. RICHTER & CO., 104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

Parduodu.

Parduodu originalius rankraščius muzikalių veikalų scenai. Parduodu juos pilnai pirkėjų savasčiai: pavienių asmenų ar draugijų ir atsisakau, vardan pirkusio, nuo visų prie veikalo teisių ir nuo autoriškų Parduodamų operų ir operiečių yra klavierauszugai, partituros ir orchestros partijos, — tas viskas pereis pirkusiųjų valdžion. Pirkėjas laisvai gali pasirinkt bile vieną veikalą ir imt jį žemiau nustatyta kaina:

1. "BIRUTĖ," melodrama, tautos opera, dviejų aktų Pirmu kartu statyta Vilniuje, 1906 metais ..... 250 dol.
2. "ŠIENAPIUTĖ," liaudies opera, vieno akto. Pirmą kartą statė "Birutė", Chicagoje, 1908 metais ..... 250 dol.
3. "VAIKAS AR MERGAITĖ?", farsinio turinio, dvejų aktų operetė. Pirmu kartu statė "Gabija" So. Bostone. .... 300 dol.
4. "PIRMOJI GEGUŽĖS," trijų aktų opera, revoliucijoniškojo judėjimo. Pirmu kartu statė "Gabija." (Derasi Chicagiečiai).
5. "VELNIAS IŠRADĖJAS." Trijų aktų komiška opera. Pirmu kartu statė "Operetės Draugija," Brooklyne. Yra dar ir vertimas anglų kalbon. ..... 1,000 dol.
6. "EGLĖ, ŽALČIŲ KARALIENĖ" Šešių aktų mytologinė opera. Pirmu kartu statė "Gabija," So. Bostone, 1924 m., Yra vertimas ir anglų kalbon. ..... 2,000 dol.

Sužinot: MIKAS PETRAUSKAS,
LIETUVOS VIEŠBUTIS, KAUNAS.

Lietuviška Aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų šaknų.

Mes laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsenėjusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptingų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, sučėdysite pinigus ir sveikatą. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausius daktarus per telefoną visai uždyką.

D. CABITT.
BOSTON, MASS. 100 SALEM STREET,

TELEGRAMINĖS PINIGŲ PERLAIDOS 50c.

NAUJIENOS įvedė šią stebėtiną pinigų siuntimo systemą, kad suteikus Amerikiečiams galimybės pasiųsti pinigų savo giminėms Lietuvoje trumpiausiu laiku, už pigiausią kainą. Kitur už tokius telegramus reikia mokėti po 4 ir 6 dolerius, o NAUJIENOS pasiunčia už 50 centų.

PINIGAI NUEINA LIETUVON Į 3 AR 4 DIENAS

Sulyg greitumo Lietuvos pašto yra pristatomi į visas Lietuvos dalis ir išmokami greičiausiu laiku. Pinigai pilnai garantuojami ir nesant galimybių išmokėt kam reikia grąžinami siuntėjui.

Štai yra litų kursas, prie kurio taipgi priskaityta 50 centų telegramo kaštai ir 25 centai pašto išlaidos:

100 litų	$11.25	400 litų	$42.50	700 litų	$73.25
200 litų	21.50	500 litų	52.75	800 litų	83.50
300 litų	32.00	600 litų	63.00	900 litų	93.75

Money orderius reikia pirkti ant vardo

NAUJIENOS
1739 S. Halsted Street, Chicago, Illinois.

Tautiečiai užsisakykite "L. Žinias" netik sau, bet ir savo giminėms Lietuvoje.

"LIETUVOS ŽINIAS"

Vienintėlis Lietuvoje laisvos ir progresyvės minties dienraštis.

"LIETUVOS ŽINIOS" gina Lietuvos liaudies reikalus, tvirtai stovi už žemės reformą ir stovi sargyboje obalsio: Laisva, nepriklausoma, demokratinga Lietuva su Vilnium ir Klaipėda.

"LIETUVOS ŽINIOS" suteikia kasdieną naujausių žinių ir nesibijo tarti teisybės žodį.

"LIETUVOS ŽINIOS" — vienintėlis Lietuvoje dienraštis, kuris gina Amerikos lietuvių reikalus ir paduoda naujausių žinių iš gyvenimo musų išeivių Amerikoje.

"LIETUVOS ŽINIOS" laikas nuo laiko yra papuošiamos karikaturomis ir paišiniais.

"LIETUVOS ŽINIOS" turi specialius skyrius: "Mokykla" ir "Moksleivių Reikalai" — skiriamus mokyklos, mokytojų ir moksleivių reikalų gvildenimui.

"LIETUVOS ŽINIOS" plačiai rašo ir gina savivaldybių ir koperacijos reikalus.

"LIETUVOS ŽINIOS" plačiai išplatintas Lietuvoj ir užrubežiuose dienraštis, kuriame visos įžymesnės firmos, įmonės bei įvairųs biurai ir įstaigos skelbiasi.

KAINA: Lietuvoje mėnesiui 5 litai; užsienyj 7 lit.

"LIETUVOS ŽINIŲ" ADMINISTRACIJA
KAUNAS, Laisvės Alėja Nr. 60. Telefonas 223.

SKAITYKIT IR PLATINKIT

Seniausį Lietuvoje laikraštį, tikrą darbo žmonių užtarėją, šviesą ir susipratimą į sodžių nešantį, Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Sąjungos leidžiamąjį

"Lietuvos Ukininką"

LIETUVOS UKININKE rasit daug naudingų patarimų, gausit atsakymų į savo paklausimus, žinių iš viso pasaulio, pamokinimų, kaip geriau ukį išdirbti, mokslo straipsnių, žinelių iš visos Lietuvos, ir tt.

LIETUVOS UKININKE: rašo daktarai, advokatai, agronomai, politikai ir šiaip šviesųs susipratę valstiečiai.

LIETUVOS UKININKO kaina metams Lietuvoje: 18 lt., pusei metų 9 lt., trims mėnesiams 4,50 lt. Užsienyje: met. 3 dol.. pusei met. 1.50 dol.

LIETUVOS UKININKO vieną numerį pamatyti siunčiama dykai.

ADRESAS: KAUNAS, LAISVĖS ALĖJA Nr. 60.

REIKALAUKIT MUSŲ NAUJO 1925 METŲ KNYGŲ KATALIOGO.

"DIRVA"

Mokslo, Literatūros ir Politikos Laikraštis.

Išeina Penktadieniais, 8 puslapių, didelio formato visuomenės laikraštis.

Prienumerata metams $2.00
Lietuvoje metams $3.00
Pusei metų puse kainos.

"Dirvos" Agentura siunčia pinigus į Lietuvą ir partraukia gimines į Ameriką.

"DIRVA"
3352 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

"VIENYBĖ"

LIAUDIES UNIVERSITETAS.

Tas, kuris turi 37 metų "Vienybės" kompletus, turi namuose turtą, kurio kulturinė vertė atstoja pagarsėjusią pas amerikonus "Five Foot Book Shelf" išleistą Harvardo universiteto prof. pagelba.

Ir kiekviename numery "Vienybės" kulturos turtas didėja eilėmis, apysakomis, mokslo straipsniais, žiniomis iš visų pasaulio kraštų ir Lietuvos.

Keturi doleriai ant metų reiškia truputį daugiau kai centas į dieną. O už juos gausite "Vienybę" kas antra diena ir džiaugsitės kas dieną.

VIENYBĖ
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

SUSIVIENJIMAS LIET. AMERIKOJ

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APDRAUDOS IR PAŠALPOS ORGANIZACIJA SUVIENYTOSE VALSTIJOSE, KURIOS TURTAS ARTI $500,000.00.

Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta $245,587.80 pomirtinių. Pašalpų išmokėta $247,687.15.

SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai priimami nuo 18 iki 50 m. amžiau. Visi nariai gauna laikraštį "Tėvynę" dovanai ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos.

Pomirtinės skyriai — $150, 300, 600 ir 1,000.
Pašalpos skyriai — $6.00, 9.00, ir 12.00 į savaitę.
platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA.
307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

Vietos žinios.

"GIRIŲ KARALIUS"

Lietuvių Dailės Draugija, iš Lawrence, ir Bostono Gabija statė "Girių Karalių, Miko Petrausko vieno akto operą, gruodžio 31 d., prieš pat Naujus Metus, Lietuvių svetainėje. Programas susidėjo iš operos ir koncerto. Koncertinė programo dalis buvo pirma išpildyta. Ji atlikta sekančiai: Jonas Bulskis padainuoja M. Petrausko "Kaitink šviesi saulutė," Milda Monikaitė — šimkaus "Kur bakužė samanuota," Jonas Bulskis ir A. Zinkevičius — duetą "Rudens meliodija," J. C. Navadauskas— Vanagaičio "Dul-dul, Dudelė," Milda Monikaitė — "Šypsa," J. C. Navadauskas, "Vai varge, varge, Rožė ir Ona Černiauskaitės — "Supinsiu dainužę," Milda Monikaitė ir A. Bačiulis — A. Bačiulio "Nakturną," Rožė Černiauskaitė ir J. C. Navadauskas, "Grafo ir Justynos duetą" iš operos "Pirma Gegužės," vyrų choras, gabijiečiai, pabaigė koncertinę programo dalį, padainuodami "Tėvynėn" ir "Trimitai."

Reikia pastebėti, kad visi artistai buvo publikos iššaukti po antrą bei trečią sykį ir jie padainavo daugiau savo mylimų dainų, kurios nebuvo ant programo pažymėtos. Navadauskas padainavo net šešias dainas, apart duetų. Monikaitė taipgi buvo iššaukta kelis kartus. Matyt, publikai labiausiai patiko Navadauskas, Monikaitė ir Bulskio ir Zinkevičiaus duetai. Panelių Černauskaičių duetu publika irgi gerėjosi.

Seka "Girių Karalius." Jį lošia sekantys artistai: Medėjas —S. Kuzma, Jurgutis — M. Stravinskiutė, Girių Karalius — A. Bačiulis, Meška — J. C. Navadauskas, Vilkas — J. Savulionis, Lapė — Z. Stravinskiutė, Zuikiai R. ir O. Černauskaitės. Visi artistai, apart Bačiulio, buvo iš Lawrence, Mass. Diriguotoja bei piano skambintoja buvo talentinga pianistė Emilė Tataroniutė, taippat iš Lawrence.

Reikia atiduoti kreditą artistams už tai, kad bando pajvairinti musų sceną kuo rimtesniu, prakilnesniu, kad nepasitenkina vien komedijų bei farsų perstatymu. Mes visi padarome klaidų ir jos išvengiamos tik bebandant. Tat patartina "Girių Karaliaus" artistams nenustoti energijos bandyti pastatyti scenoje ir daugiau geresnių veikalų. Nors šį kartą publikos atsilankė mažai, bet nereikia nusiminti. Tas pasitaikė viena dėlto, kad buvo tą vakarą ir daugiau parengimų, o antra dėlto, kad vakaras vėlai pradėtas garsinti.

Teko girdėti, kad Lawrenciečiai rengiasi prie "Pirmos Gegužės" perstatymo. Matysime, kaip jiems nusiseks šis veikalas.

J. K.

KAS SKUNDŽIA.

"Dar-kas" prisimygęs norį įtikinti savo skaitytojus, kad buk kun. Garmus nieko neturįs su byla, užvesta prieš buvusį "Sandaros" redaktorių šliakį. Bet toksai "Dar-ko" tvirtinimas tik parodo, kad ir jisai gėdžiasi dėl kun. Garmaus bylinėjimosi.

Bylą prieš "Sandarą" veda kun. Garmus. Jei tas kunigėlis nebutų norėjęs tąsytis po teismus, tai, pirmoj vietoj, "Sandara" nebutų buvus apskųsta, o antroj vietoj, ta byla senai butų buvus išmesta. Nes bylai tik prasidėjus, pareiškė buvęs distrikto advokato pagelbininkas, Rabinsonas, kad jis nieko svarbaus toj byloje nematąs ir sutinkąs tuojau ją išmesti, jei tik kun. Garmus prie to pristos. Tada "Sandaros" advokatas kreipės prie kun. Garmaus advokato, kad išmesti. Bet šis griežtai atsisakė tai padaryti.

O kada ėjo praeitas bylos tardymas, tai kun. Garmaus advokatas sėdėjo prie prokuroro visą laiką ir dažnai šnibždėjo prokurorui į ausį. Taippat darė ir tulas Kneižiukas. Suprantama, tiedu vyrai neleis laiko dykai — greičiausia bus, kad kun. Garmus turi atlyginti jiems už jų darbą. Taigi, kun. Garmus veda bylą prieš "Sandarą" ir veda ją dar nepasitenkindamas vienu prokurorų — šiam pagelbėti jis turi parupinęs Kneižiuką ir airišį advokatą.

J. K.

S. L. A. 43 KP. PRAKALBOS.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 43 kuopa rengia prakalbas ir koncertinę dalį programo lietuvių svetainėje, kampas E ir Silver Sts., So. Bostone. Kalbės Adv. Z. Puišiutė,Shallna, ALTS. Centro Sekr. V. M. Čekanauskas ir Plepys. Prakalbos atsibus nedėlioj 11 d. sausio, vakare 7:30.

Reporteris.

SO. BOSTONIEČIAI TĖMYKIT.

Lietuviai So. Bostono ir apielinkės tėmykite! Rimkaus koncertas. Bus tuojau koncertui laikas nuskirta sausio 15 dieną, Lietuvių svetainėje, kampas E ir Silver gatvių. Šis koncertas bus vienas iš labai žymių koncertų, nes jame dalyvaus musų mėgiamiartistai dainininkai ir muzikantai. Apart p. Rimkaus, dainuos p-lė Putvinskaitė-Belkus ir smuikuos smuikininkas p. Židanavičius, kuris jau kartą buvo girdėtas So. Bostone.

p. Rimkus, mums Amerikos lietuviams bus malonu girdėti dainuojant. Lietuvoje p. Rimkus yra labai mėgiamas ir pagal žinias pateiktas Amerikonų spaudos laike Rimkaus dainavimo kelionėj į Ameriką laivu Mauritania 1-mos ir 2-ros kliasų keleiviams. Amerikonų spauda labai išgyrė p. Rimkų kaipo dainininką, pažymėdami, kad jis yra lietuvių "lakštingala." Jo balsas labai gražus ir malonus. Daug žmonių yra girdėję Rimkaus koncertą per Radio ir tos žinios pasiekė Amerikonų spaudą. Dabar mes galėsime girdėti Rimkų ant estrados dainuojant. Todėlei visi mylėtojai dainų ir muzikos, nepraleiskite šį svarbų koncertą.

Reporteris.

LAWRENCE ARTISTUS PRIIMTI VAKARIENĖ.

Pasibaigus "Girių Karaliaus" programui, apie vienuoliktą naktį, Lawrence artistai ir kai kurie Bostoniečiai susirinko pas ponus Bratėnus laukti Naujų Metų. Svečiams parupinta labai puiki vakarienė. Valgyti pradėta lygiai kaip dvylika nakties, kada pasigirdo šuviai, sveikinanti Naujus Metus. Pavalgius buvo įvairių žaismių, kurios tęsės iki penkių ryto. Paskui svečiai išsiskirstė pasilsėti.

Ant rytojaus svečiai vėl susirinko ir skaniai papietavo. Paskui sekė žaismės, kol, vakarui prisiartinus, Lawrence artistai iškeliavo namo. Bratėnų namai jau pradedami vadinti "Nauja Respublika," pirmiau tokiais buvo vadinami Miko Petrausko namai. Mat, dabar pas Bratėnus nusispietė "Sandaros" štabas. Be to Bratėnų namai yra tokie dideli ir taip aprupinti moderniškais įtaisais, kad tarytum butų koksai viešbutis. Čia nakvojo ir Lawrence'o artistai.

Beje, apart artistų, buvo atvykę iš Lawrence ponia Tataronienė ir p-lė Poidukiutė; jiedvi dalyvavo ir minėtoj vakarienėje.

J. K.

SVEČIAI.

Apsilankė svečiai "Sandaros" Administracijoj iš Hudson, Mass., ALTS. 81 kp. Finansų Sekretorius Selvestras Šatas ir Šv. Juozapo Draugijos Pirm. Kazimieras Kibiida. Abudu atvyko aplankyti savo Draugijos mirusį narį Povilauską ir nepamiršo aplankyt "Sandaros" Raštinę.

Apsilankymas svečių pateikė žinių iš lietuvių kolionijos Hudsone. Iš pasakojimų matosi, kad Hudsono lietuviai gerai gyvena ir veikia tautinėj dvasioj. Sandariečiai pastaruoju laiku Hudsone labai aktyviai darbuojasi platinime "Sandaros."

Apsilankė "Sandaros" Administracijoj svečias ir žymus veikėjas lietuvis Waterburietis pil. J. Žemaitis, kuris lankėsi Bostone ir nepamiršo aplankyti "Sandarą."

"Sandaroj" lankėsi Montello Sandariečiai J. Jezukevičius ir Bartkevičius. Šį tą papasakojo iš vietos lietuvių gyvenimo. Bartkevičius lankėsi Bostone su biznio reikalais, o Jezukevičius atvyko pasitarti su Redakcija ir Administracija A. L. A. Sandaros reikalais.

Pirmas Žymaus Dainininko
DIDELIS KONCERTAS

BUS KETVERGE,

Sausio-Jan. 15 d. 1925

LIETUVIŲ SALĖJE

Kampas E ir Silver Sts.,
So. Boston, Mass.
Pradžia 7:30 val. vakare.

PRANAS RIMKUS

Gerb. vietos ir apielinkės lietuviai:

Šis koncertas bus vienas iš nepaprastų, kurį duos gerai pagarsėjęs ir visų mylimas dainininkas p. Pr. Rimkus, vos tik atvykęs iš Lietuvos; šiame koncerte taipgi dalyvauja gabusis musų smuikininkas p. Židinavičius, ir p-lė Putvinskaitė-Balkus iš Montello. Pastaroji jau gerai žinoma So. Bostono lietuviams ir visų mėgiama. Šiame koncerte bus atlikta gražiausi ir įžymiausi muzikos veikalai. Todėl nepraleiskite šios svarbios progos, ir visi kas gyvas nepamirškite atsilankyti į šį meno-dailės koncertą.

LICITACIJA

Aš parduosiu tris namus už aukščiausią kainą Sausio 10, 3-čią valandą po pietų sekančioj vietoj: 54-56 60 62 Dorchester St., ir 5-9 G Street, So. Boston, Mass., (1) Vienos šeimynos medinis 4 kambarių namas, (2) Dviejų šeimynų po 6 kambarius ir didelės krautuvės muro ir medžio namas, (3) Dviejų krautuvių medinis namelis taippat 5530 pėdos žemės.

Išlygos: $500.00 pinigais, certifikuotą čekį arba Taupinimo (Savings) Bankos knygelę rankpinigių perkant.

Dėl platesnių informacijų kreipkitės į

PHILIP McMORROW, Licitatorių, 73 Tremont Street, Boston, Tel. Haymarket 2880. arba

VINCENT B. AMBROSE, Agentas, 425 Broadway, So. Boston, Tel. So. Boston 1607.

SUSIRINKIMAS.

ALTS. 7 kp. nariai visi bukite Susirinkime.

Susirinkimas bus nedėlioje, sausio 11 d., Sandaros salėj, 327 E St., So. Bostone. Visi nariai prašomi ateiti į šį susirinkimą, nes bus labai svarbus. Nauja kuopos valdyba užims savo vietas šiems 1925 m. Taipgi bus išduotas metinis raportas iš viso veikimo ir turto apyvartos, tas bus svarbu žinoti kiekvienam nariui.

Ateidami į susirinkimą atsiveskite naujų narių prirašyti, taipgi kviečiame visi vietos lietuviai, kurie norite priklausyti prie A. L. T. Sandaros 7 kp. prašome ateiti į susirinkimą, kur busite maloniai priimami. Susirinkimo pradžia kaip 12 val. dieną.

Prot. Raštininkas,
Stasys Naudžiunas.

Real Estate

Parsiduoda Pigiai.

Puikus 4 šeimynų namas su sodu, po 4 ir 5 kambarius katrai visi nauji improvementai, elektrikas ir šildomi pečiai, rendų $145 į mėnesį, prekė $13,500, $1,800 įnešti ir lengvos išlygos.

3-jų šeimynų, 14 kambarių namas su visais įtaisais ir piazais, arti vandenio City Pointe ant greito pardavimo už $8,000, įmokėti reik $2,000 cash.

A. IVAS,
361 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Didelis Bargenas

6 šeimynų namas po 6 kambarius su visais naujos mados įtaisymais garo (Steam) šiluma. Rendos neša per metus $3,840.-00, kaina $19,000. Įnešti $4,000.

SANDARA REAL ESTATE
V. P. Yankus, Vedėjas.
327 E St., So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 2408.

Parsiduoda pigiai

Du namai, vienas 40 šeimynų, įeigos į metus suviršą $21,000, išlaidų apie $10,000, gryno pelno į metus apie $11,000; įnešti tik $10,000. Antras namas 5 štorai ir 18 šeimynų. Įeigu $13,600, išlaidų $6,400, gryno pelno $7,200, įnešti tik $9000. Abu namai yra beveik nauji ir turi šios mados visus įtaisymus. Norėdami daugiaus žinių kreipkitės pas

A. J. NAMAKSY,
395 Broadway, So. Boston, Mass.
Tel. 2340.

"Choro Repertuaras"

Su pirma diena Sausio, 1925 m. So. Bostone pradės eiti mėnesinis muzikos leidinys "CHORO REPERTUARAS." Jame tilps muzika vien tik chorams ir kvartetams, jį leis jaunas musų muzikos žadintojas A. Bačiulis, kuris yra jau kelioliką muzikos veikalų parašęs ir išleidęs atskirais leidiniais.

"CHORO REPERTUARAS" galima pas jį užsisakyti visiems metams už $2.00. O, kurie užsisakys prieš Naujus Metus, tie gaus už $1.00.

Adresas:

A. BAČIULIS,
P. O. BOX 16, So. Boston, Mass.

Bronis Kontrim

Constable, Real Estate, Visokių Apdraudimų (Insurance) Agentas,

361 W. Broadway.
Tel. So. Boston 0605
Tel. So. Boston 2483-W.
120 Marine Road
SO. BOSTON, MASS.
(51-2)

Pajieškojimas

Reikalinga mergina turinti prityrimą prie Baro (Counter) Restorane, alga gera dėl geros darbininkės. Atsišaukit šiuom antrašu:

677 MAIN ST.,
CAMBRIDGE, MASS.

MIKO PETRAUSKO OPERETĖS.

Norinti įsigyti MIKO PETRAUSKO Operetęs rankraštyje ir spausdintas, kreipkitės pas:

J. C. NAVADAUSKAS
125 Allston St., Lawrence, Mass.

Naujoj Vietoj.

Geriausis So. Bostono Kostumeriškas Kriaučius vietos Sandarietis persikėlė į naują vietą. Gerbiamieji, norinti užsisakyti ant ordelio drabužius kreipkitės pas mus, o mes padarysime tamistoms pagal naujausios mados. Taipgi senus drabužius taisom, valom ir prosinam kaip vyrų taip ir moterų.

(ant antrų lubų.)

Musų antrašas tokis:

A. SIMOKAITIS,
344 Broadway, So. Boston, Mass

LIETUVIŲ VALGYKLA

Musų Restorante gaminami visoki valgiai. Musų Restorantas yra vienas iš gražiausių ir švariausių. Kviečiame visus Lietuvius užeiti pas mumis, mes užtikriname, kad busit užganėdinti.

J. N. Saladka, ir Brooks,
Savininkai.
304 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

NAUJAS

Išpardavimas

Jeigu norit sutaupyt pinigų, ateik į šį išpardavimą dabar. Žiurėk, kad užeitum į tikrą vietą Broadway išpardavimo Krautuvę,
167 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.

Tel. So. Boston 4000.
DR. J. C. LANBŽIUS - SEYMOUR
Lietuvis Gydytojas.
Valandos 9-11 2-4 6-8.
772 Broadway,
So. Boston, Mass.

Tel. So. Boston 3526
Tel. University 1463-J.
ADVOKATAS
A. O. ŠALNA (SHALNA)
LIETUVIS ADVOKATAS
Baigęs du Universitetu Cornell University su A. B., G. Washingtea Univ. su LL. B.
"Darbininko" Name
(antros lubos)
366 W. Broawday, So. Boston.

Lietuvių Drabužių Krautuvė

LIETUVIAI PAS LIETUVIUS!

Vientaučiai, kad eiti pas svetimtaučius, ateikit pas mus. Mes parduodame vyriškus siutus, overkotus, marškinius ir etc. Taipgi padarome siutus ant užsakymų. Patarnavimas teisingas ir mandagus.

BROADWAY TAILORING CO.
412 Broadway, So. Boston, Mass.